Sahibkarlığa və Bazar İqtisadiyyatının İnkişafına Yardım Fondu
Kiçik və Orta Müəssisələrin İnkişafına Yardım Mərkəzi

“Kiçik Sahibkarlığın İnkişafına dəstək” layihəsinin “Qadın sahibkarlığı” komponenti çərçivəsində çərçivəsində Azərbaycan Respublikası ərazisində 500 (beş yüz) qadın kiçik sahibkarlıq subyekti arasında keçirilmiş üzbəüz rəy sorğusunun nəticələri ilə əlaqədar

HESABAT

24 sentyabr – 15 oktyabr 2018-ci il
Bakı şəhəri

MÜNDƏRİCAT

Xülasə..**3**

Rəy sorğusunun nəticələri **5**

Əlavə 1. Rəy Sorğusu Anketi...**43**

“Kiçik Sahibkarlığın İnkişafına dəstək” layihəsinin “Qadın sahibkarlığı” komponenti çərçivəsində Azərbaycan Respublikası ərazisində 500 (beş yüz) qadın kiçik sahibkarlıq subyekti arasında keçirilmiş üzbəüz rəy sorğusu

XÜLASƏ

“Kiçik Sahibkarlığın İnkişafına dəstək” layihəsinin “Qadın sahibkarlığı” komponenti çərçivəsində Azərbaycan Respublikası ərazisində 500 (beş yüz) qadın kiçik sahibkarlıq subyekti arasında keçirilmiş üzbəüz rəy sorğusu 24 sentyabr – 15 oktyabr 2018-ci il tarixində həyata keçirilmişdir.

Sorğunun ərazisi əvvəlcədən razılaşdırılmış, Bakı şəhəri və Azərbaycanın 7 iqtisadi rayonunu əhatə edir. Sorğu keçirilmiş yaşayış məntəqələri və respondentlərin sayı üzrə bölgü aşağıdakı cədvəldə öz əksini tapmışdır. Qeyd etmək lazımdır ki, respondentlərin yaşayış məntəqələri üzrə bölgüsündə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatlarından istifadə edilmişdir. Eyni zamanda, bütün qadın respondentlərlə üzbəüz sorğu məhz iş yerlərində və onların sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olduqları müəyyənləşdirildikdən sonra keçirilmişdir.

Cədvəl 1. Sorğu məntəqələri və respondentlərin sayı

№	İqtisadi rayon	Yaşayış məntəqəsinin adı	Respondentlərin sayı	Müraciət olunmuşdur	İmtina etmişdir
1.		**Bakı**	**190**	**201**	**11**
2.	**Abşeron**		**29**	**32**	**3**
		Sumqayıt	29	32	3
3.	**Gəncə-Qazax**		**81**	**88**	**7**
		Gəncə	60	66	6
		Tovuz	21	22	1
4.	**Şəki-Zaqatala**		**37**	**37**	**-**
		Şəki	37	37	-
5.	**Lənkəran**		**32**	**41**	**9**
		Lənkəran	32	41	9
6.	**Quba-Xaçmaz**		**31**	**32**	**1**
		Quba	31	32	1
7.	**Aran**		**88**	**100**	**12**
		Mingəçevir	30	34	4
		Kürdəmir	14	16	2
		Salyan	14	17	3
		Şirvan	30	33	3
8.	**Dağlıq Şirvan**		**12**	**15**	**3**
		Şamaxı	12	15	3
	Cəmi		**500**	**546**	**46**

Sorğunun həyata keçirilməsi, lazımi məlumatların toplanması, sorğu nəticəsində əldə edilmiş məlumatların xüsusi statistik proqram (SPSS) ilə işlənməsi və nəticələrin analizi prosesində yüksəkixtisaslı mütəxəssislər iştirak etmişdir.

RƏY SORĞUSUNUN NƏTICƏLƏRI

Qeyd edildiyi kimi rəy sorğusu 500 respondent arasında keçirilmişdir.

1. Hansı sahədə sahibkarlıqla məşğulsunuz?

Sual sorğuda iştirak etmiş 500 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır. Sualın şərtindən asılı olaraq respondentlərə bir neçə cavab variantı seçmək imkanı verilmişdir. Ümumilikdə 500 respondent 501 cavab variantı səsləndirmişdir: 1 cavab variantı – 499 respondent, 2 cavab variantı – 1 respondent.

		Sayı	Faiz
1	Aptek	46	9,2
2	Alqı-satqı	44	8,8
3	Çörək və şirniyyat bişirmə	38	7,6
4	Paltar tikmə	36	7,2
5	Gəlinlik və qonaqlıq paltarlarının icarəyə verilməsi	32	6,4
6	Tibbi xidmətlər	29	5,8
7	Qadın klubu	28	5,6
8	Xalça toxuma	28	5,6
9	İctimai iaşə sahəsində xidmətlər	27	5,4
10	Ev təmizləmə	26	5,2
11	Saç düzəni	25	5,0
12	Kompüter və kseroks xidmətləri	17	3,4
13	Corab toxuma	17	3,4
14	Azyaşlı uşaqlara baxım	16	3,2
15	Əl işləri	13	2,6
16	Dizayn, poliqrafiya və reklam	11	2,2
17	Müğənni, musiqiçi və aparıcı	11	2,2
18	Rəqs məktəbi	11	2,2
19	Süd məhsulları (yağ, qatıq, ayran, qaymaq, şor, pendir və digər) hazırlama	9	1,8
20	Kənd təsərrüfatı sahəsində	7	1,4
21	Uşaq əyləncə mərkəzi	7	1,4
22	İctimai iaşə	6	1,2
23	Mətbuat və nəşriyyat	5	1,0
24	Foto/Video xidmətləri	5	1,0
25	Maliyyə xidmətləri	4	0,8
26	Tekstil istehsalı	3	0,6

27	Konsaltinq xidməti	0	0,0
	Cəmi respondent sayı	**500**	
	Cəmi cavab sayı	**501**	

2. Sahibkarlıqla məşğul olmağınızın səbəbləri hansılardır?

Sualı respondentlərin hamısı cavablandırmışdır (500 respondent). Bu sualın da şərtindən asılı olaraq respondentlərə bir neçə cavab variantı seçmək imkanı verilmişdir. Ümumilikdə 500 respondent 688 cavab variantı səsləndirmişdir: 1 cavab variantı – 332 respondent, 2 cavab variantı – 168 respondent.

		Sayı	Faiz
1	Ailə/öz büdcənizə əlavə dəstək vermək	298	44,6
2	Bu fəaliyyəti sevirəm	271	40,6
3	Başqa bir şey bacarmıram	97	14,5
4	Maliyyə çatışmazlığı	2	0,3
	Cəmi respondent sayı	**500**	
	Cəmi cavab sayı	**668**	

3. Zəhmət olmasa deyin, Sizin şəxsi sahibkarlıq fəaliyyətiniz hansı formada həyata keçirilir?

Sualın cavablandırılmasında 500 respondent iştirak etmişdir.

		Cavab sayı	Faiz
1	Hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən sahibkar (fərdi sahibkarlar)	374	74,8
2	Hüquqi şəxs	3	0,6
3	Qeydiyyatsız	123	24,6
	Cəmi	**500**	**100,0**

Respondentlərin 74,8%-i və ya 374 respondent Hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən sahibkar olduğunu bildirmişdir. 24,6% və ya 123 respondent sahibkarlıq fəaliyyəti ilə qeydiyyatsız məşğul olduğunu qeyd etmişdir. Daha 0,6% və ya 3 respondent isə hüquqi şəxs olaraq fəaliyyət göstərdiyini söyləmişdir.

4. Qadınlar sahibkarlıq fəaliyyətinə başladıqları zaman hansı çətinliklərlə üzləşir?

Sual 500 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır. Sualın şərtindən asılı olaraq respondentlərə bir neçə cavab variantı seçmək imkanı verilmişdir. Ümumilikdə 500 respondent 551 cavab variantı səsləndirmişdir: 1 cavab variantı – 449 respondent, 2 cavab variantı – 51 respondent.

		Sayı	Faiz
1	Ailə etirazı	309	56,1
2	Maliyyə çatışmazlığı	199	36,1
3	Sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqəli xüsusi biliklərin azlığı	42	7,6
4	İctimai qınaq	1	0,2
	Cəmi respondent sayı	**500**	
	Cəmi cavab sayı	**551**	

5. Son ildə hansı çətinliklərlə daha tez-tez üzləşirsiniz?

Sualı 500 respondent cavablandırmışdır. Bu sualın da şərtindən asılı olaraq respondentlərə bir neçə cavab variantı seçmək imkanı verilmişdir. Ümumilikdə 500 respondent 771 cavab variantı səsləndirmişdir: 1 cavab variantı – 251 respondent, 2 cavab variantı – 227 respondent, 3 cavab variantı – 22 respondent.

		Sayı	Faiz
1	Maliyyə çatışmazlığı	259	33,6
2	Kadr çatışmazlığı	178	23,1
3	Ədalətsiz rəqabət	111	14,4
4	Vergi yükünün ağırlığı	109	14,1
5	Sahibkarlığı tənzimləyən qanunvericiliyin ağırlığı	70	9,1
6	Dövlət qurumlarının müdaxiləsi	44	5,7
	Cəmi respondent sayı	**500**	
	Cəmi cavab sayı	**771**	

6. Zəhmət olmasa deyin, şəxsi biznesinizə ailə üzvləriniz də cəlb edilibmi?

Sualın cavablandırılmasında 500 respondent iştirak etmişdir.

		Cavab sayı	Faiz
1	Bəli	59	11,8
2	Xeyr	441	88,2
	Cəmi	**500**	**100,0**

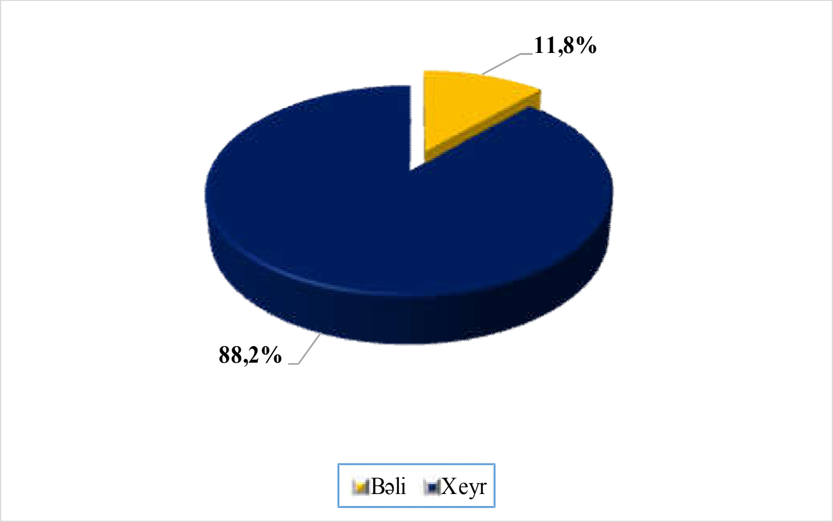

88,2% və ya 441 respondent bu sualı mənfi, 11,8% və ya 59 respondent isə müsbət cavablandırmışdır.

7. Azərbaycan qadınının sahibkarlıqla məşğul olmaq həvəsini necə qiymətləndirirsiniz?

Sual 500 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır.

		Cavab sayı	Faiz
1	Yüksək	429	85,8
2	Orta	40	8,0
3	Aşağı	21	4,2
4	Cavab verməyə çətinlik çəkirəm	10	2,0
	Cəmi	**500**	**100,0**

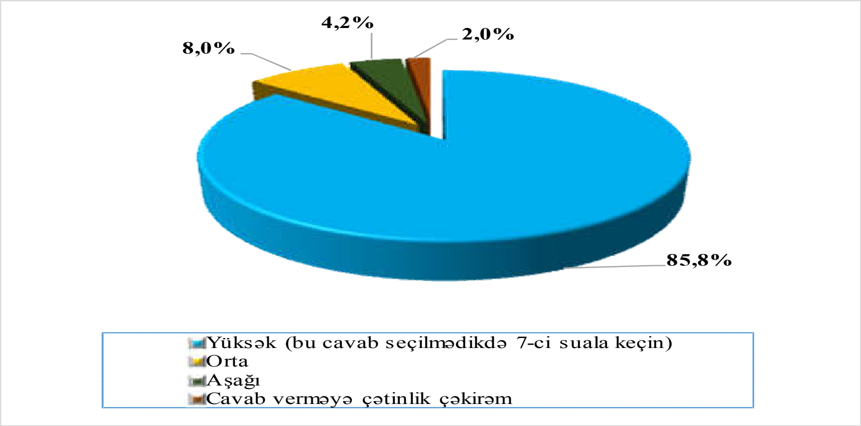

Respondentlərin 85,8%-i və ya 429 respondent Azərbaycan qadınının sahibkarlıqla məşğul olmaq həvəsini yüksək, 8,0% və ya 40 respondent orta, 4,2% və ya 21 respondent aşağı qiymətləndirmişdir. 2,0% və ya 10 respondent isə sualı cavablandırmaqda çətinlik çəkdiyini qeyd etmişdir.

8. Azərbaycan qadınının sahibkarlıqla məşğul olmaq həvəsinin aşağı və ya orta olmasının səbəblərini qeyd edin.

Sual 7-ci sualda "Yüksək" və "Cavab verməyə çətinlik çəkirəm" cavab variantlarını seçmiş respondentlərdən başqa respondentlərin hamısı və ya 61 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır.

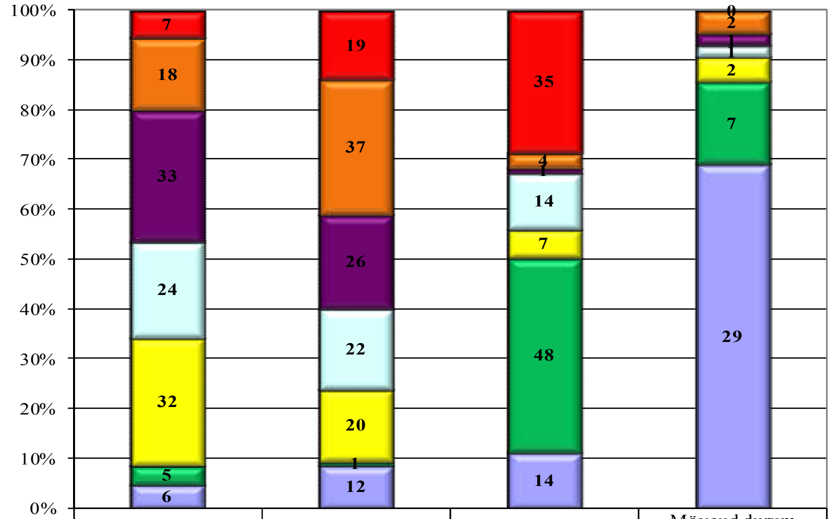

	Çox vacibdir	Vacibdir	Vacib deyil	Mövcud durum məqbuldur
1 Yaxınları etiraz edir	7	19	35	0
2 Ehtiyat edir, qorxur	18	37	4	2
3 Bilmir hansı sahibkarlıq fəaliyyəti uğurlu ola bilər	33	26	1	1
4 Başlamaq üçün bilikləri yetərli deyil	24	22	14	1
5 İlkin maliyyə yoxdur	32	20	7	2
6 Yaxınlarının, tanışlarının uğursuzluğu	5	1	48	7
7 Hüquq-mühafizə orqanları ilə üzləşmək istəmir	6	12	14	29

Azərbaycan qadınının sahibkarlıqla məşğul olmaq həvəsinin aşağı və ya orta olmasının səbəbləri çox vacib olmasına görə aşağıdakı kimi sıralanmışdır:

1. Bilmir hansı sahibkarlıq fəaliyyəti uğurlu ola bilər (61 respondentdən 33-ü)
2. İlkin maliyyə yoxdur (61 respondentdən 32-si)
3. Başlamaq üçün bilikləri yetərli deyil (61 respondentdən 24-ü)
4. Ehtiyat edir, qorxur (61 respondentdən 18-i)
5. Yaxınları etiraz edir (61 respondentdən 7-si)
6. Hüquq-mühafizə orqanları ilə üzləşmək istəmir (61 respondentdən 6-sı)
7. Yaxınlarının, tanışlarının uğursuzluğu (61 respondentdən 5-i)

9. Sizcə Azərbaycanda sahibkarlıq mühiti kimlər üçün daha əlverişlidir?

Sualın cavablandırılmasında 500 respondent iştirak etmişdir.

		Cavab sayı	**Faiz**
1	Kişilər	15	3,0
2	Qadınlar	96	19,2
3	Fərqi yoxdur, mühit eynidir	234	46,8
4	Cavab verməyə çətinlik çəkirəm	155	31,0
	Cəmi	**500**	**100,0**

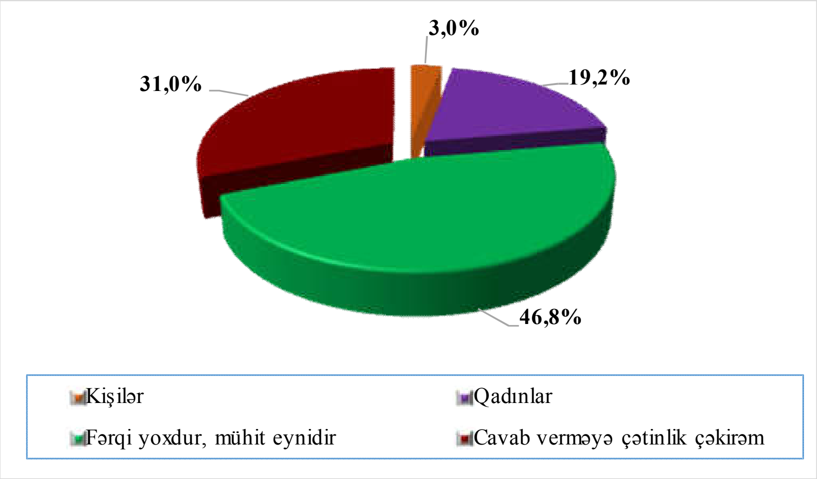

Respondentlər əksəriyyət olaraq (46,8% və ya 234 respondent) "Fərqi yoxdur, mühit eynidir" cavab variantını seçmişlər. 31,0% və ya 155 respondent sualı cavablandırmaqda çətinlik çəkdiyini bildirmişdir. 19,2% və ya 96 respondent sahibkarlıq mühitinin qadınlar, 3,0% və ya 15 respondent isə kişilər üçün daha əlverişli olduğunu qeyd etmişdir.

10. Biznesiniz üçün mövcud durumu necə qiymətləndirirsiniz?

Sual sorğuda iştirak etmiş 500 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır.

		Cavab sayı	Faiz
1	Olduqca əlverişli	59	11,8
2	Əlverişli	210	42,0
3	Nə yaxşı, nə pis	183	36,6
4	Əlverişsiz	13	2,6
5	Olduqca əlverişsiz	3	0,6
6	Cavab verməyə çətinlik çəkirəm	32	6,4
	Cəmi	**500**	**100,0**

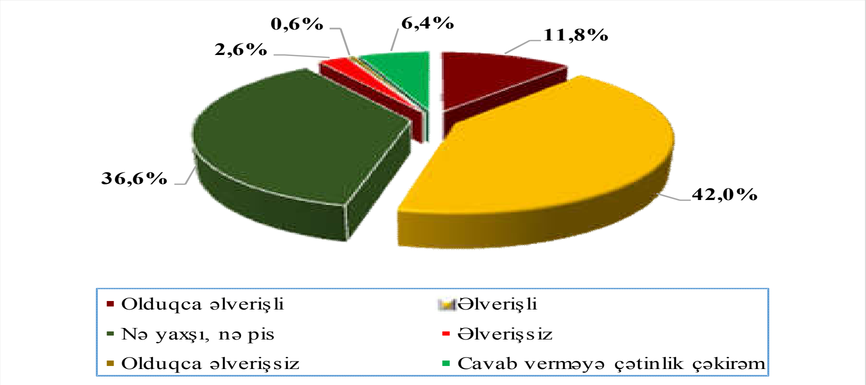

Sorğuda iştirak etmiş respondentlərin 42,0%-i və ya 210 respondent biznes üçün mövcud durumun əlverişli olduğunu qeyd etmişdir. Növbəti yerdə 36,6%-lə (və ya 183 respondent) "Nə yaxşı, nə pis" cavab variantı qərarlaşmışdır. Üçüncü yerdə 11,8%-lə (və ya 59 respondent) "Olduqca əverişli", dördüncü yerdə 6,4%-lə (və ya 32 respondent) "Cavab verməyə çətinlik çəkirəm", beşinci yerdə 2,6%-lə (və ya 13 respondent) "Əlverişsiz" və altıncı yerdə 0,6%-lə (və ya 3 respondent) "Olduqca əlverişsiz" cavab variantları durur.

11. Son bir ildə biznesiniz genişlənibmi?

Bu sual da sorğuda iştirak etmiş bütün respondentlər (500 nəfər) tərəfindən cavablandırılmışdır.

		Cavab sayı	**Faiz**
1	Bəli, xeyli	66	13,2
2	Qismən	195	39,0
3	Nə artmayıb, nə də azalmayıb	219	43,8
4	Cavab verməyə çətinlik çəkirəm	20	4,0
	Cəmi	**500**	**100,0**

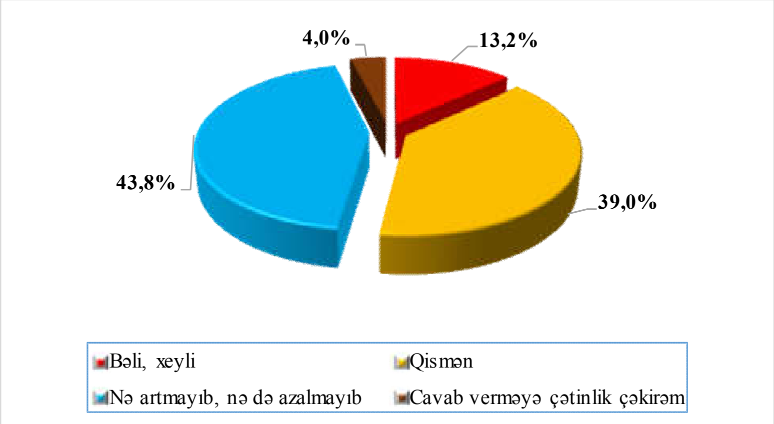

Gördüyümüz kimi biznesi dəyişməz qalanlar üstünlük təşkil edir (43,8% və ya 219 respondent). Biznesi qismən genişlənmiş respondentlər 39,0%-dir (və ya 195 respondent). Daha 13,2% və ya 66 respondentin biznesi xeyli genişlənmişdir. Sorğuda iştirak edənlərin 4,0%-i və ya 20 respondent bu sualı cavablandırmağa çətinlik çəkdiyini bildirmişdir.

12. Biznes sahəsində fəaliyyətinizi genişləndirməyi planlaşdırırsınızmı?

Sualın cavablandırılmasında 500 respondent iştirak etmişdir.

		Cavab sayı	Faiz
1	Bəli, yaxın üç ay ərzində	39	7,8
2	Bəli, altı ay ərzində	39	7,8
3	Bəli, bir il ərzində	27	5,4
4	Xeyr	258	51,6
5	Cavab verməyə çətinlik çəkirəm	137	27,4
	Cəmi	500	100,0

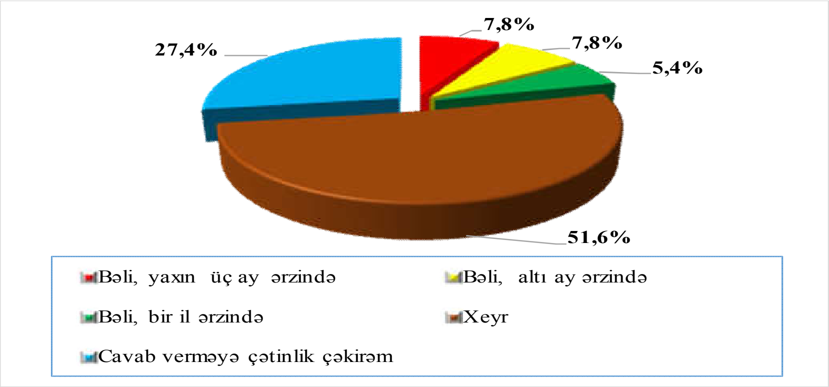

Sorğuda iştirak etmiş respondentlərin 51,6%-i və ya 258 respondent yaxın zamanlarda biznesini genişləndirməyi planlaşdırmadığını qeyd etmişdir. 27,4% və ya 137 respondent cavab verməyə çətinlik çəkdiyini bildirmişdir. Növbəti yerlərdə 7,8%-lə (və ya 39 respondent) "Bəli, yaxın üç ay ərzində", eynilə 7,8%-lə (və ya 39 respondent) "Bəli, altı ay ərzində" və 5,4%-lə (və ya 27 respondent) "Bəli, bir il ərzində" cavab variantları durur.

13. Son bir ildə dövlət orqanlarından Sizin ofisə yoxlama məqsədi ilə tez-tezmi gəlirlər?

Sualı 500 respondent cavablandırmışdır.

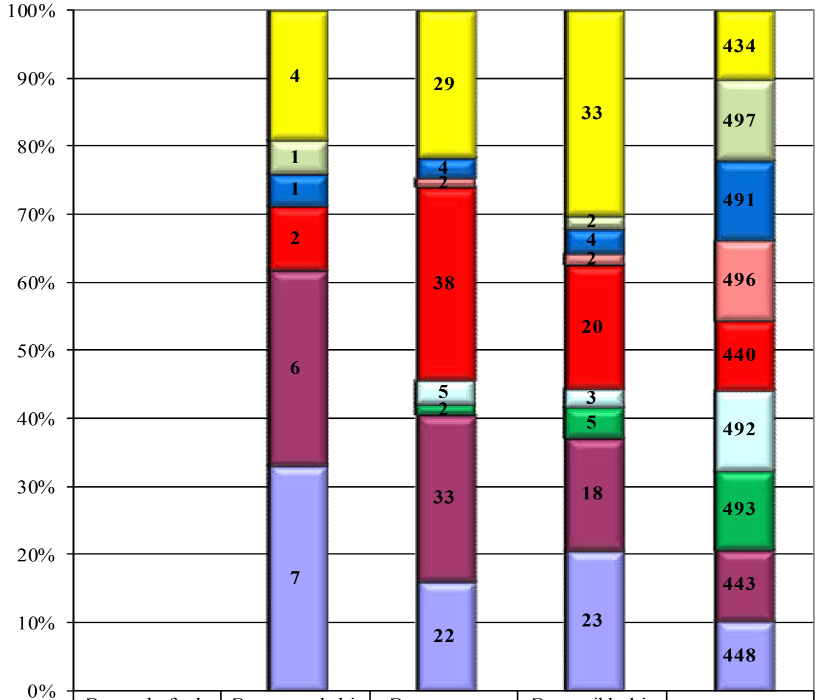

	Ən azı həftədə bir dəfə	Ən azı ayda bir dəfə	Ən azı yarım ildə bir dəfə	Ən azı ildə bir dəfə	Hələ gəlməyib
Vergilər Nazirliyi		4	29	33	434
İqtisadiyyat Nazirliyi		1		2	497
Fövqəladə Hallar Nazirliyi		1	4	4	491
Azərbaycan Respublikasının Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyi			2	2	496
Polis		2	38	20	440
Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti			5	3	492
Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi			2	5	493
Rayon İcra Hakimiyyəti		6	33	18	443
Sanitar-Epidiomoloji qurumlarından		7	22	23	448

Əgər ən azı ayda bir dəfə gələnlər siyahısında birincilik Sanitar-Epidemioloji qurumlara məxsusdursa, hələ ki, gəlməyənlər siyahısına İqtisadiyyat Nazirliyi başçılıq edir. Aşağıdakı siyahıda dövlət orqanlarının yoxlama məqsədi ilə gəlmələri sualının cavab variantlarına uyğun olaraq birincilik əldə etmiş dövlət orqanlarının adları öz əksini tapmışdır.

1. Ən azı ayda bir dəfə Sanitar-Epidemioloji qurumlardan (21 cavabdan 33,3%-i və ya 7 respondent)
2. Ən azı yarım ildə bir dəfə - Polis (135 cavabdan 28,1%-i və ya 38 respondent)
3. Ən azı ildə bir dəfə - Vergilər Nazirliyi (110 cavabdan 30,0%-i və ya 33 respondent)
4. Hələ ki gəlməyib – İqtisadiyyat Nazirliyi (4 234 cavabdan 11,2%-i və ya 497 respondent)

Sual üzərindən daha bir reytinq tərtib olunmuşdur. Bu reytinq, dövlət orqanlarının gəlmədiyini özündə əks etdirir. Respondentlərin cavabları aşağıdakı nəticələri əldə etməyə imkan vermişdir (bütün hallarda 500 respondentin cavab variantları nəzərə alınmışdır):

1. İqtisadiyyat Nazirliyi (99,4% və ya 497 respondent);
2. Azərbaycan Respublikasının Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyi (99,2% və ya 496 respondent);
3. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi (98,6% və ya 493 respondent);
4. Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti (98,4% və ya 492 respondent);
5. Fövqəladə Hallar Nazirliyi (98,2% və ya 491 respondent);
6. Sanitar-Epidemioloji qurumlar (89,6% və ya 448 respondent);
7. Rayon İcra Hakimiyyəti (88,6% və ya 443 respondent);
8. Polis (88,0% və ya 440 respondent);
9. Vergilər Nazirliyi (86,8% və ya 434 respondent)

14. Müşahidələrinizə əsasən, son bir ildə məmurların ziyarəti (tək Sizi deyil, ümumiyyətlə) daha çox hansı məqsəd daşıyır?

Sualın cavablandırılmasında 500 respondent iştirak etmişdir. Sualın şərtindən asılı olaraq respondentlərə bir neçə cavab variantı seçmək imkanı verilmişdir. Ümumilikdə 500 respondent 502 cavab variantı səsləndirmişdir: 1 cavab variantı – 498 respondent, 2 cavab variantı – 2 respondent.

		Sayı	Faiz
1	Cavab verməyə çətinlik çəkirəm	286	57,0
2	Qanuni yoxlama	210	41,8
3	Aylıq və ya illik qeyri-rəsmi haqq tələbi	6	1,2
	Cəmi respondent sayı	**500**	
	Cəmi cavab sayı	**502**	

15. 2016-cı ilin əvvəlindən korrupsiyanın azaldılması məqsədilə ölkə rəhbərliyi tərəfindən bir sıra ciddi addımlar atılmışdır. Siz bunun nəticəsində son bir ildə rüşvət tələblərinin azalmasını artıq hiss edirsinizmi?

Sual 500 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır.

		Cavab sayı	Faiz
1	Bəli, vəziyyət xeyli yaxşılaşıb	159	31,8
2	Vəziyyət qismən yaxşılaşıb	255	51,0
3	Dəyişiklik hələ hiss olunmur	40	8,0
4	Cavab verməyə çətinlik çəkirəm	46	9,2
	Cəmi	**500**	**100,0**

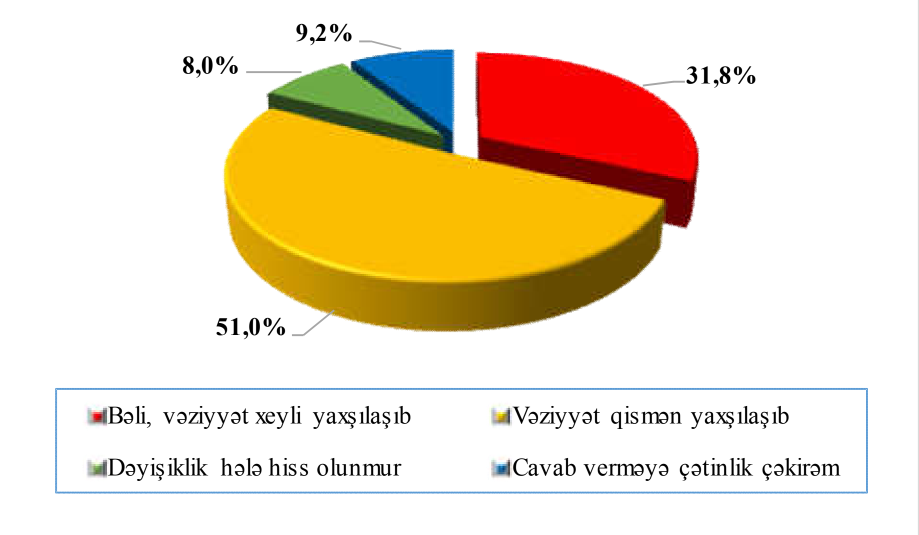

Respondentlərin 51,0%-i və ya 255 respondent vəziyyətin qismən yaxşılaşdığını qeyd etmişdir. 31,8% və ya 159 respondent vəziyyətin xeyli yaxşılaşdığını, 8,0% və ya 40 respondent dəyişiklik hələ hiss olunmadığını vurğulamışdır. Sorğuda iştirak etmiş respondentlərin 9,2%-i və ya 46 respondent bu suala cavab verməkdə çətinlik çəkdiyini bildirmişdir.

16. Sizcə sizin rəqiblərinizin qeyri-rəsmi ödənişləri son bir ildə onların xərclərinin neçə faizini təşkil edər?

Sual 500 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır.

		Cavab sayı	Faiz
1	0-10 faizi	70	14,0
2	10-20 faizi	156	31,2
3	20-40 faizi	155	31,0
4	40-60 faizi	68	13,6
5	60-80 faizi	5	1,0
6	Cavab verməyə çətinlik çəkirəm	46	9,2
	Cəmi	500	100,0

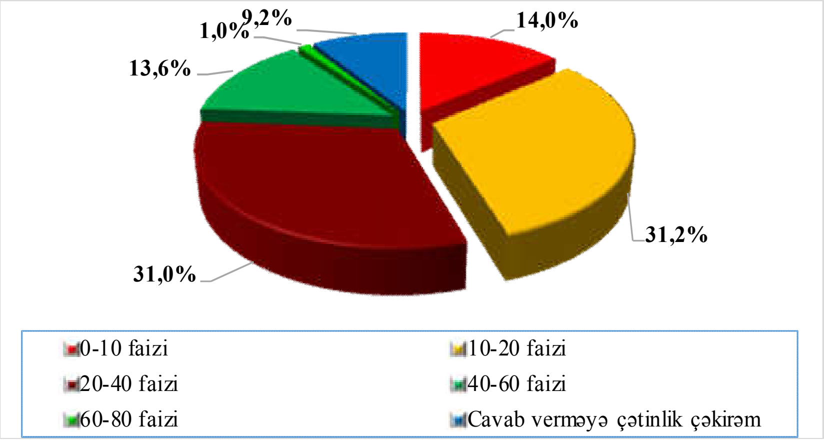

Cavab variantları aşağıdakı kimi sıralanmışdır.

1. 10-20% – 31,2% və ya 156 respondent
2. 20-40% – 31,0% və ya 155 respondent
3. 0-10% – 14,0% və ya 70 respondent
4. 40-60% – 13,6% və ya 68 respondent
5. Cavab verməyə çətinlik çəkirəm – 9,2% və ya 46 respondent
6. 60-80% – 1,0% və ya 5 respondent

17. Siz son bir ildə işlədiyiniz iqtisadiyyat sektorunda rəqabət şərtlərini necə qiymətləndirirsiniz?

Bu sual da sorğuda iştirak etmiş bütün respondentlər (500 respondent) tərəfindən cavablandırılmışdır.

		Cavab sayı	**Faiz**
1	Tam ədalətlidir	103	20,6
2	Qismən ədalətlidir	333	66,6
3	Qismən ədalətsizdir	11	2,2
4	Tam ədalətsizdir	1	0,2
5	Cavab verməyə çətinlik çəkirəm	52	10,4
	Cəmi	**500**	**100,0**

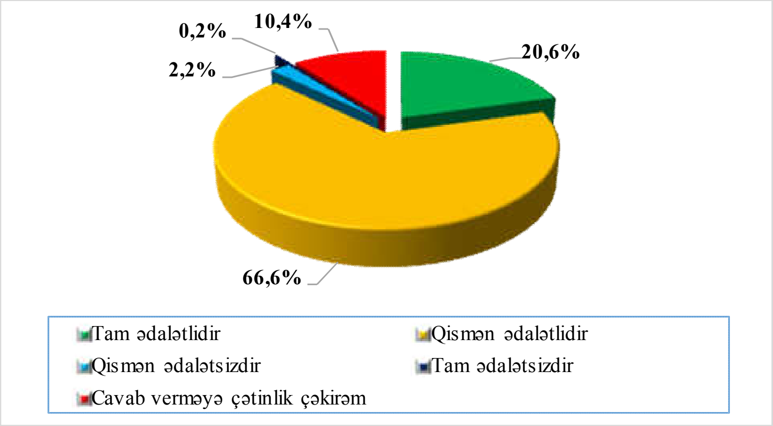

Respondentlərin 66,6%-i və ya 333 respondent rəqabət şərtlərini qismən ədalətli sayır. 20,6% və ya 103 respondent isə rəqabət şərtlərinin tam ədalətli olduğunu qeyd etmişlər. 2,2% və ya 11 respondent rəqabət şəraitinin qismən ədalətsiz, daha 0,2% və ya 1 respondent isə tam ədalətsiz olduğunu vurğulamışdır. 10,4% və ya 52 respondent bu sualı cavablandırmaqda çətinlik çəkdiyini bildirmişdir.

18. Sizin fəaliyyət praktikanızda son bir ildə lisenziya əldə edilməsi olubmu?

Sual 500 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır.

		Cavab sayı	Faiz
1	Bəli	91	18,2
2	Xeyr	409	81,8
	Cəmi	500	100,0

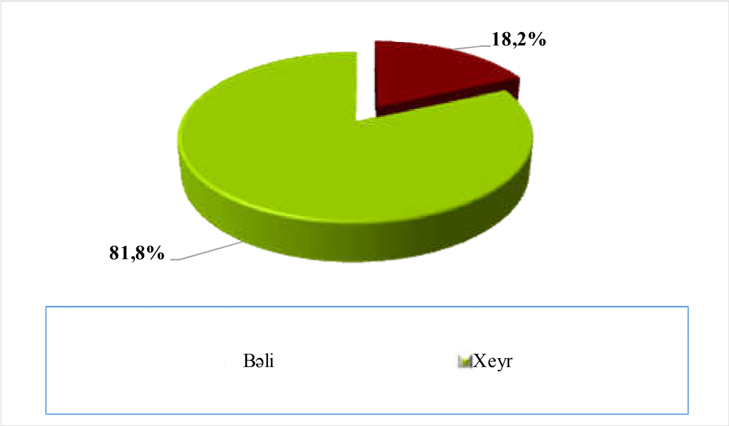

Sorğuda iştirak etmiş respondentlərin yalnız 18,2%-i və ya 91 respondent lisenziya almalı olduğunu bildirmişdir.

19-cu sual 18-ci sualda lisenziya almalı olmuş respondentlərə verilmişdir. Digər cavab variantı seçmiş respondentlərlə sorğu 21-ci sualdan başlayaraq sorğu davam etdirilmişdir.

19. Lisenziya almaq Sizə çətinmi olub?

Bu sualın cavablandırılmasında 91 respondent iştirak etmişdir.

		Cavab sayı	Faiz, cavabverənlərin sayından
1	Bəli	23	25.2
2	Xeyr	68	74.8
	Cəmi	**91**	**100.0**

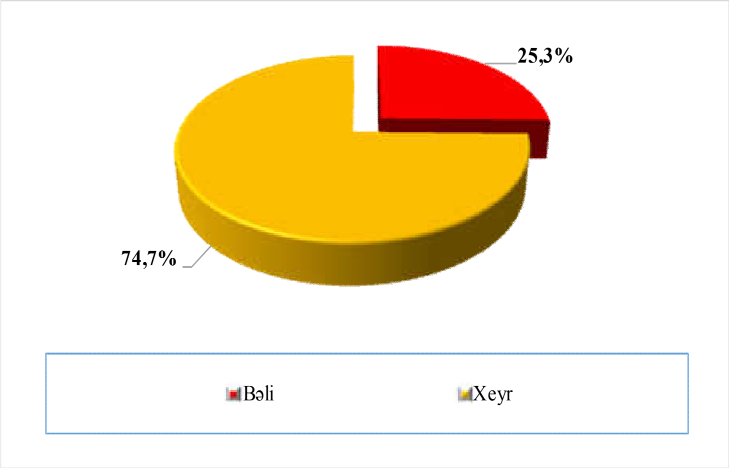

Gördüyümüz kimi yalnız 25,3% və ya 12 respondent lisenziya alarkən müəyyən çətinliklərlə üzləşdiyini qeyd etmişdir.

20-ci sual sorğunun şərtlərinə uyğun olaraq 19-cu sualda lisenziya alarkən çətinliklərlə üzləşmiş respondentlərə verilmişdir. Digər cavab variantı seçmiş respondentlərlə sorğu 22-cü sualdan başlayaraq davam etdirilmişdir.

20. Çətinliklər nədən ibarət olub?

Sualın cavablandırılmasında 23 respondent iştirak etmişdir. Sualın şərtindən asılı olaraq respondentlərə bir neçə cavab variantı seçmək imkanı verilmişdir. Ümumilikdə 23 respondent 46 cavab variantı səsləndirmişdir: 2 cavab variantı – 23 respondent.

		Sayı	Faiz, cəmi cavabların sayından
1	Lisenziyanın alınması üçün çox vaxtın sərf olunması	16	34,8
2	Qaydalar birmənalı və aydın deyil	14	30,4
3	Lisenziya verən qurumda süründürməçilik	11	23,9
4	Lisenziya almaq üçün müxtəlif dövlət qurumlarından arayış xarakterli sənədlərin toplanması	5	10,9
	Cəmi respondent sayı	**23**	
	Cəmi cavab sayı	**46**	

21. Fikrinizcə sahibkarlıq fəaliyyəti üçün lisenziya və ya hər hansı icazə almaq rüşvətsiz mümkündürmü?

Sual 91 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır.

		Cavab sayı	Faiz, cavabverənlərin sayından
1	Bəli	80	87,9
2	Bəli, lakin asan deyil, çox vaxt və əsəb itirirsən	10	11,0
3	Xeyr	1	1,1
	Cəmi	**91**	**100,0**

Sualı cavablandırmış respondentlərin mütləq əksəriyyəti (87,9% və ya 80 respondent) rüşvətsiz lisenziya almağın mümkün olduğunu qeyd etmişlər. 2,0% və ya 10 respondent bunun asan olmadığını vurğulamışdır. Yalnız 0,2% və ya 1 respondent rüşvətsiz lisenziya almaq mümkün olmadığını bildirmişdir.

22. Siz son bir ildə daşınmaz əmlakınızı qeydiyyatdan keçirməli olmusunuzmu?

Bu sualın cavablandırılmasında 500 respondent iştirak etmişdir.

		Cavab sayı	Faiz
1	Bəli	5	1,0
2	Xeyr	495	99,0
	Cəmi	**500**	**100,0**

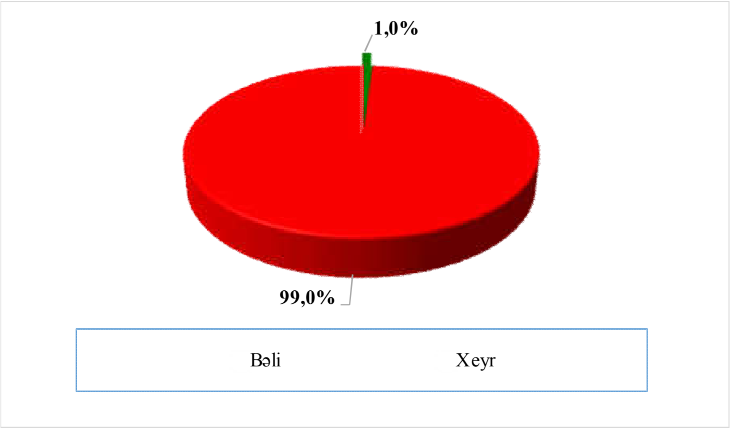

Respondentlərin yalnız 1,0%-i və ya 5 respondent daşınmaz əmlakını qeydiyyatdan keçirdiyini bildirmişdir.

23-cü sual yalnız 22-ci sualda əmlakını qeydiyyatdan keçirmiş respondentlərə verilmişdir. Digər cavab variantı seçmiş respondentlərlə sorğu 26-cı sualdan başlayaraq davam etdirilmişdir.

23. Daşınmaz əmlakınızı qeydiyyatdan keçirmək çətinmi olub?

Sual 5 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır.

		Cavab sayı	Faiz, cəmi cavabların sayından
1	Bəli	4	80,0
2	Xeyr	1	20,0
	Cəmi	**5**	**100,0**

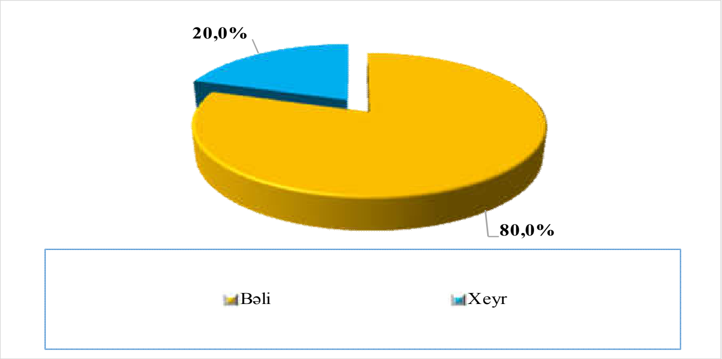

Əmlakını qeydiyyatdan keçirmiş respondentlərin 80,0%-i və ya 4 respondent qeydiyyat zamanı müəyyən çətinliklərlə üzləşdiyini qeyd etmişdir.

24-cü sual sorğunun şərtlərinə uyğun olaraq 23-cü sualda əmlakı qeydiyyatdan keçirərkən çətinliklərlə üzləşmiş respondentlərə verilmişdir. Digər cavab variantı seçmiş respondentlərlə sorğu 25-ci sualdan başlayaraq davam etdirilmişdir.

24. Çətinliklər nədən ibarət olub?

Sual 4 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır. Sualın şərtindən asılı olaraq respondentlərə bir neçə cavab variantı seçmək imkanı verilmişdir. Ümumilikdə 4 respondent 7 cavab variantı səsləndirmişdir: 1 cavab variantı – 1 respondent, 2 cavab variantı – 3 respondent.

		Sayı	**Faiz, cəmi cavabların sayından**
1	Müvafiq dövlət qurumunda süründürməçilik	3	42,9
2	Müxtəlif dövlət qurumlarından arayış xarakterli sənədlərin toplanması	3	42,9
3	Qaydalar birmənalı və aydın deyil	1	14,2
	Cəmi respondent sayı	**4**	
	Cəmi cavab sayı	**7**	

25. Fikrinizcə sahibkarlıq fəaliyyəti üçün daşınmaz əmlakın qeydiyyatdan keçirilməsi rüşvətsiz mümkündürmü?

Sualı 5 respondent cavablandırmışdır.

		Cavab sayı	Faiz, cəmi cavabların sayından
1	Bəli	2	40,0
2	Bəli, lakin asan deyil, çox vaxt və əsəb itirirsən	1	20,2
3	Xeyr	2	20,0
	Cəmi	**5**	

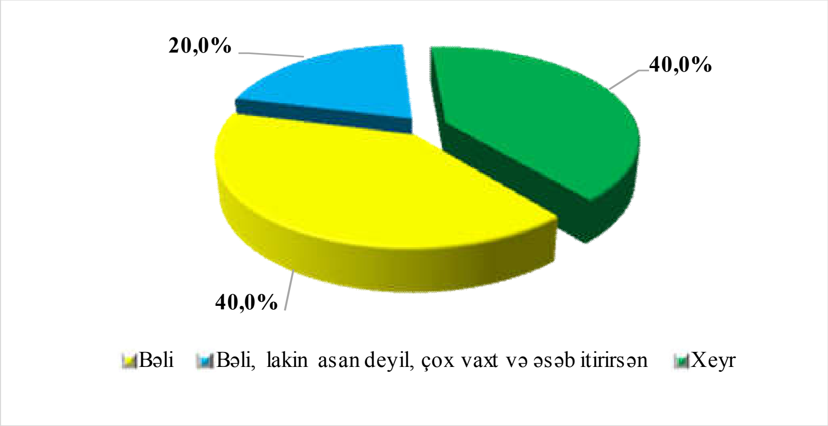

Hər biri 40,0% və ya 2 respondent olmaqla əmlakın rüşvətsiz qeydiyyatdan keçirilməsinin mümkün olduğunu və mümkün olmadığını vurğulamışlar. Daha 20,0% və ya 1 respondent rüşvətsiz çox vaxt və əsəb itirildiyini bildirmişdir.

26. Biznesiniz üçün maliyyə vəsaiti tələb olunanda bir qayda olaraq onu hansı mənbədən əldə edirsiniz?

Sual 500 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır.

		Cavab sayı	Faiz
1	Banklardan	423	84,6
2	Dost-tanışdan	69	13,8
3	Öz imkanlarım hesabına	8	1,6
	Cəmi	**500**	**100,0**

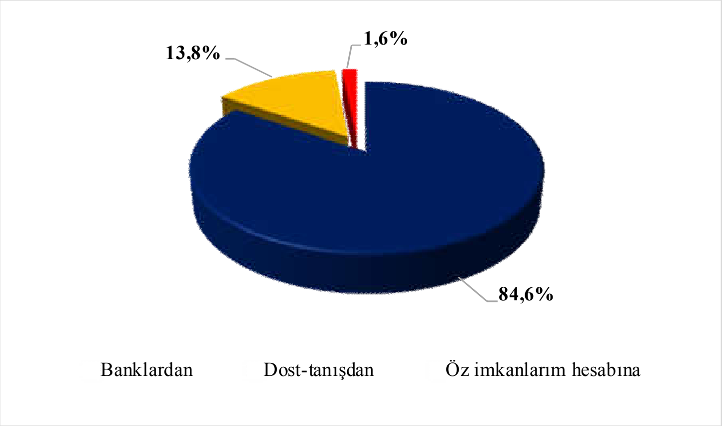

Respondentlərin 84,6%-i və ya 423 respondent banklara müraciət etdiyini bildirmişdir. 13,8% və ya 69 respondent dost-tanışın imkanlarından istifadə etməyə üstünlük vermişdir. Daha 1,6% və ya 8 respondent öz imkanları hesabına maliyyə problemlərini həll etməyi düzgün hesab etmişdir.

27. Bankların təklif etdiyi kreditlərin şərtlərində sizi nə qane etmir?

Sualın cavablandırılmasında respondentlərin hamısı (500 respondent) iştirak etmişdir. Sualın şərtindən asılı olaraq respondentlərə bir neçə cavab variantı seçmək imkanı verilmişdir. Ümumilikdə 500 respondent 680 cavab variantı səsləndirmişdir: 1 cavab variantı – 324 respondent, 2 cavab variantı – 172 respondent, 3 cavab variantı – 4 respondent.

		Sayı	Faiz, cəmi cavabların sayından
1	İllik faiz dərəcləri yüksəkdir	484	71,2
2	Zamin tələb edirlər	105	15,4
3	Çoxlu sənədlər tələb edirlər	58	8,5
4	Kreditləri qısa müddətə verirlər	15	2,2
5	Girovları düzgün qiymətləndirmirlər	16	2,4
6	Krediti vaxtında almaq mümkün olmur	1	0,1
7	Milli valyutada kredit almaq olmur	1	0,1
	Cəmi respondent sayı	**500**	
	Cəmi cavab sayı	**680**	

28. Siz son bir ildə Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna kredit almaq üçün müraciət etmisinizmi?

Sualı 500 respondent cavablandırmışdır.

		Sayı	Faiz
1	Bəli	6	1,2
2	Xeyr	314	62,8
3	Mən ümumiyyətlə belə fondun varlığı haqqında eşitməmişəm	180	36,0
	Cəmi	**500**	**100,0**

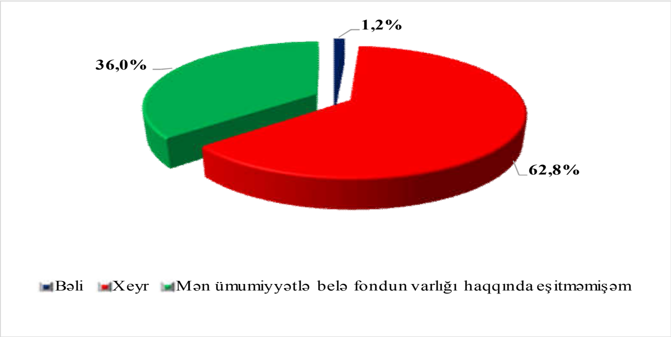

Sorğuda 500 qadın sahibkarlıq subyektinin iştirak etdiyini və eyni zamanda, sorğu ərazisinin genişliyinə baxmayaraq, respondentlərin yalnız 1,2%-i və ya 6 respondent Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna müraciət etdiyini bildirmişdir. 62,8% və ya 314 respondent bu fonda müraciət etmədiyi, 36,0% və ya 180 respondentin isə belə bir fondu ümumiyyətlə tanımadığı məlum olmuşdur.

29-cu sual yalnız 28-ci sualda "Bəli" cavab variantını seçmiş respondentlərə verilmişdir. Digər cavab variantı seçmiş respondentlərlə sorğu 31-ci sualdan başlayaraq davam etdirilmişdir.

29. Fonddan kredit aldıqda hansı çətinliklərlə üzləşirsiniz?

Sualın cavablandırılmasında 6 respondent iştirak etmişdir.

		Cavab sayı	Faiz, cəmi cavabların sayından
1	Sənədləşmənin çoxluğu	5	83,3
2	İstədiyim qədər vəsait ala bilmirəm	1	16,7
	Cəmi	**6**	**100**

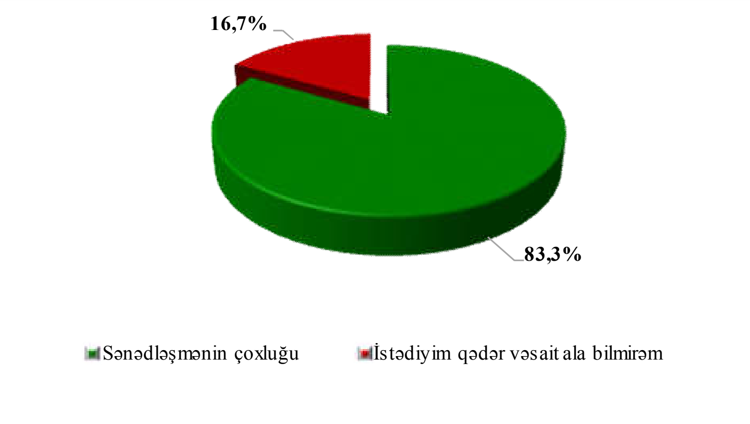

Fonda müraciət etmiş respondentlərin 83,3%-i və ya 5 respondent sənədləşmənin çoxluğunu, 16,7% və ya 1 respondent isə istədiyi qədər vəsait ala bilmədiyini qeyd etmişdir.

30. Kredit alarkən SKMF-nin agent bankında əlavə xərclər (rüşvət) tələb edilibmi?

Sualın cavablandırılmasında 6 respondent iştirak etmişdir.

	Cavab sayı	**Faiz, cəmi cavabların sayından**
Xeyr	5	83,3
Cavabdan imtina edirəm	1	16,7
Cəmi	6	**100**

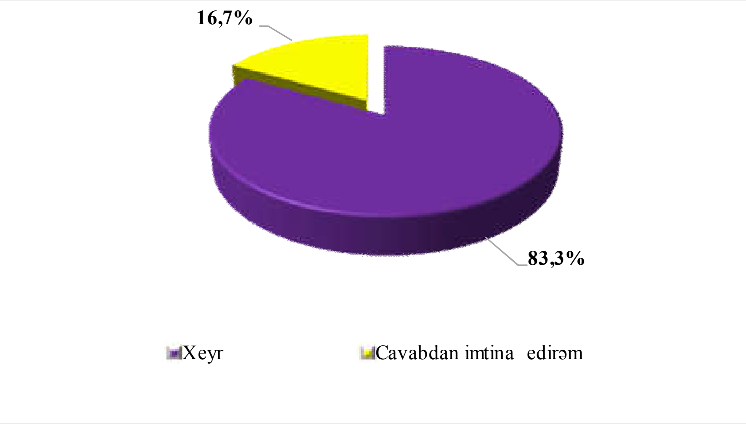

83,3% və ya 5 respondent əlavə xərclər (rüşvət) tələb edilmədiyini qeyd etmişdir. 16,7% və ya 1 respondent sualı cavablandırmaqdan imtina etmişdir.

31. Banklardan kredit almaq nə qədər əlavə xərclər (rüşvət) tələb edir?

Sualı 500 respondent cavablandırmışdır.

		Sayı	Faiz
1	Kredit məbləğinin 0 - 2 faizi	6	1,2
2	Kredit məbləğinin 2 - 5 faizi	177	35,4
3	Kredit məbləğinin 5-10 faizi	305	61,0
4	Kredit məbləğinin 10-20 faizi	11	2,2
5	Kredit məbləğinin 20 faizindən çox	1	0,2
	Cəmi	**500**	**100,0**

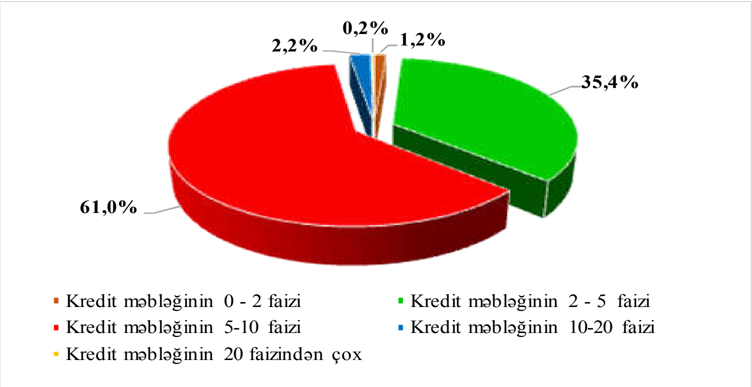

Cavab variantları aşağıdakı kimi sıralanmışdır.

1. Kredit məbləğinin 5-10 faizi – 61,0% və ya 305 respondent
2. Kredit məbləğinin 2-5 faizi – 35,4% və ya 177 respondent
3. Kredit məbləğinin 10-20 faizi – 2,2% və ya 11 respondent
4. Kredit məbləğinin 0-2 faizi – 1,2% və ya 6 respondent
5. Kredit məbləğinin 20 faizindən çox – 0,2% və ya 1 respondent

32. Siz son bir ildə lizinq xidmətlərindən istifadə etmisinizmi?

Bu suala 500 respondent cavab vermişdir.

		Sayı	Faiz
1	Bəli	1	0,2
2	Xeyr	494	98,8
3	Cavab verməyə çətinlik çəkirəm	5	1,0
	Cəmi	**500**	**100,0**

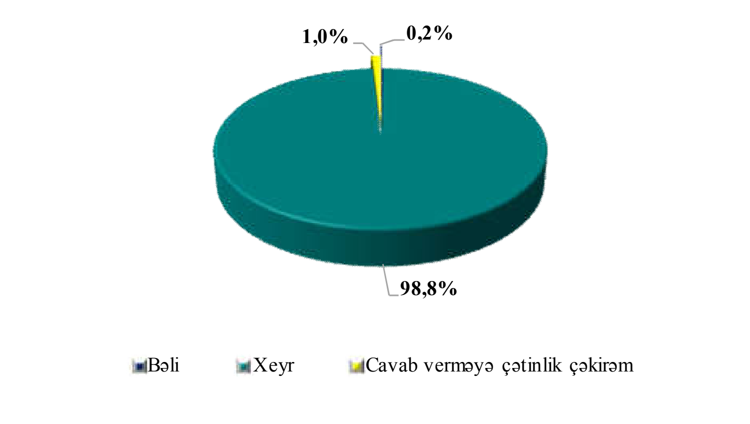

Sualı yalnız 0,2% və ya 1 respondent müsbət cavablandırmışdır. 98,8% və ya 494 respondent "Xeyr", 1,0% və ya 5 respondent isə "Cavab verməyə çətinlik çəkirəm" cavab variantlarını seçmişdir.

33-cü sual 32-ci sualda "Bəli" cavab variantını seçmiş respondentlərə verilmişdir. "Xeyr" cavab variantı seçmiş respondentlərlə sorğu 35-ci sualdan, "Cavab verməkdə çətinlik çəkirəm" cavab variantı seçmiş respondentlərlə isə sorğu 36-cı sualdan başlayaraq davam etdirilmişdir.

33. Sizi bu xidmətdə nə qane etmir?

Sualı 1 respondent cavablandıraraq şərtlərin ağır olduğunu bildirmışdır.

34-cü sual 32-ci sualda "Xeyr" cavab variantını seçmiş respondentlərə verilmişdir.

34. Səbəbini qeyd edərdiniz?

Sual 494 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır.

		Cavab sayı	Faiz, cəmi cavabların sayından
1	Bu xidmət barədə məlumatım yoxdur	219	44,3
2	Şərtləri ağırdır	275	55,7
	Cəmi	**494**	**100,0**

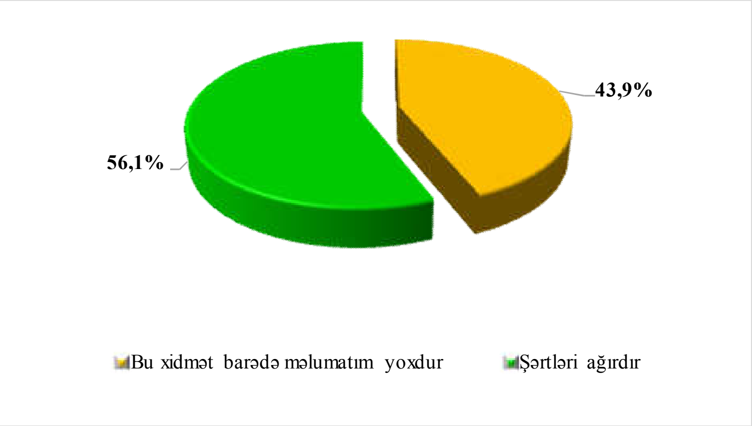

Əgər sualı cavablandırmış respondentlərin 56,1%-i və ya 275 respondent şərtlərin ağır olduğunu qeyd etmişdirsə, 43,9%-i və ya 219 respondent bu xidmət haqqında məlumatı olmadığını bildirmişdir.

35. Siz son bir ildə özünüzü məmurların özbaşınalığından müdafiə olunmuş hesab edirsinizmi?

Sualı 500 respondent cavablandırılmışdır.

		Sayı	Faiz
1	Bəli	131	26,2
2	Qismən	304	60,8
3	Xeyr	18	3,6
4	Cavab verməyə çətinlik çəkirəm	47	9,4
	Cəmi	**500**	**100,0**

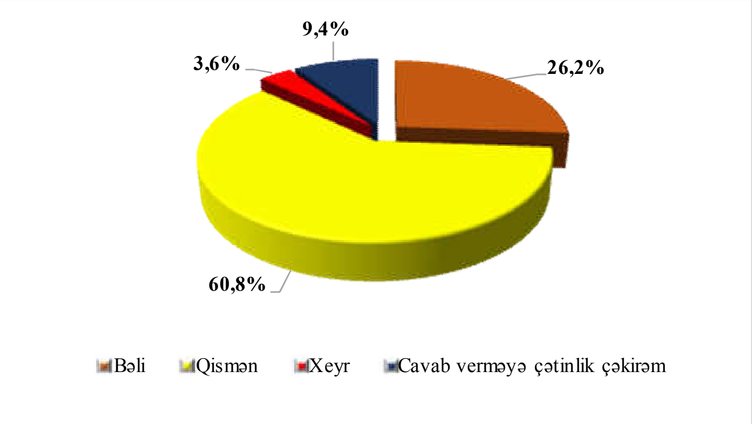

Sorğuda iştirak etmiş respondentlərin 60,8%-i və ya 304 respondent məmur özbaşınalığından qismən müdafiə olunduğunu vurğulamışdır. Respondentlərin 26,2%-i və ya 131 respondent tam qorunduğunu qeyd etdiyi halda, 3,6% və ya 18 respondent

müdafiə olunmadığını bildirmişdir. 9,4% və ya 47 respondent sualı cavablandırmaqda çətinlik çəkdiyini bildirmişdir

36. Fikrinizcə, vergi sistemində nəyi dəyişmək lazımdır?

Bu sualı 500 respondent cavablandırmışdır. Sualın şərtindən asılı olaraq respondentlərə bir neçə cavab variantı seçmək imkanı verilmişdir. Ümumilikdə 500 respondent 832 cavab variantı səsləndirmişdir: 1 cavab variantı – 175 respondent, 2 cavab variantı – 318 respondent, 3 cavab variantı – 7 respondent.

		Sayı	**Faiz, cəmi cavabların sayından**
1	1. Vergi dərəcələrini aşağı salmalı	257	30,9
2	2. Vergilərin sayını azaltmalı	261	31,4
3	3. Kadrları dəyişməli	7	0,8
4	4. Dəyişkliklərə ehtiyac yoxdur	127	15,3
5	5. Vergi ödəyicilərinin hüquqlarının artırılması	146	17,5
6	7. Cavab verməyə çətinlik çəkirəm	34	4,1
	Cəmi respondent sayı	**500**	
	Cəmi cavab sayı	**832**	

37. Siz son bir ildə xarici ticarət əməliyyatları ilə məşğul olursunuzmu?

Sual sorğuda iştirak etmiş 500 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır.

		Sayı	**Faiz**
1	Bəli	61	12,2
2	Xeyr	432	86,4
3	İndi xeyr, əvvəllər olurdum	7	1,4
	Cəmi	**500**	**100,0**

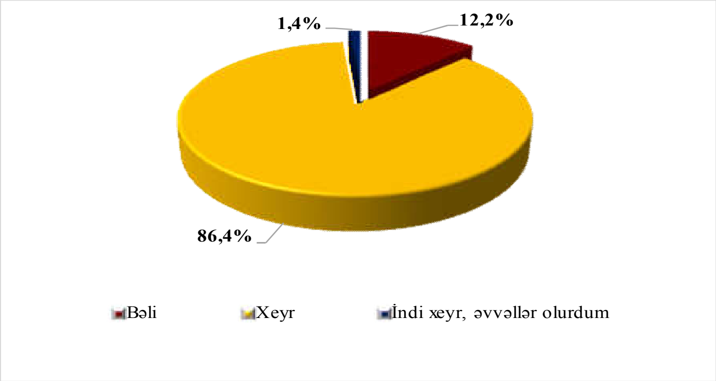

Gördüyümüz kimi respondentlərin mütləq əksəriyyəti (86,4% və ya 432 respondent) xarici ticarət əməliyyatları ilə məşğul olmadığını bildirmişdir. 1,4% və ya 7 respondent isə əvvəllər xarici ticarət əməliyyatları ilə məşğul olduğunu qeyd etmişdir. Yalnız 12,2% və ya 61 respondent xarici ticarət əməliyyatları ilə məşğul olduğunu vurğulamışıdır.

38-ci sual 37-ci sualda yalnız "Bəli" cavab variantını seçmiş respondentlərə verilmişdir. Digər cavab variantları seçmiş respondentlər 39-cu sualdan başlayaraq sorğunu davam etdirmişlər.

38. Xarici ticarət əməliyyatlarını həyata keçirərkən sənədlərin rəsmiləşdirilməsi prosedurlarının sayını və mürəkkəbliyini Siz necə qiymətləndirirsiniz?

Bu sualın cavablandırılmasında 61 respondent iştirak etmişdir.

		Cavab sayı	**Faiz, cəmi cavabların sayından**
1	Olduqca artıq	8	13,1
2	Normal	53	86,9
	Cəmi	**61**	**100,0**

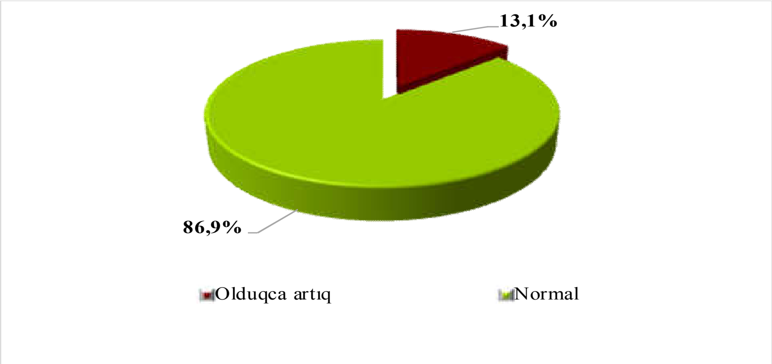

Sualı cavablandırmış respondentlərin 86,9%-i və ya 53 respondent xarici ticarət əməliyyatlarını həyata keçirərkən sənədlərin rəsmiləşdirilməsi prosedurlarını normal qiymətləndirdiyi halda, 13,1%-i və ya 8 respondent bu prosedurların olduqca artıq kimi dəyərləndirmişdir.

39. Siz son bir ildə hər hansı tikinti işlərinə icazə almalı olmusunuzmu?

Sual sorğuda iştirak etmiş bütün respondentlər (500 respondent) tərəfindən cavablandırılmışdır.

		Cavab sayı	Faiz
1	Bəli	30	6,0
2	Xeyr	470	94,0
	Cəmi	**500**	**100,0**

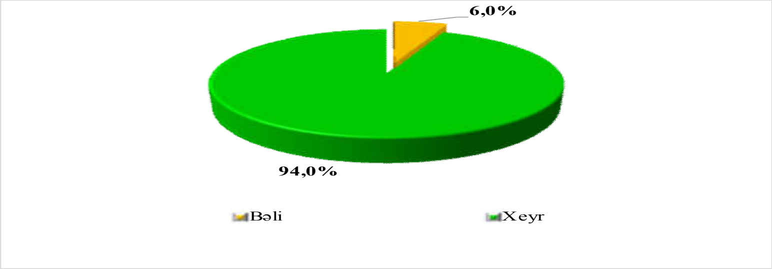

Sualı cavablandırmış respondentlərin yalnız 6,0%-i və ya 30 respondent tikinti işləri üçün icazə almalı olduğunu bildirmişdir.

40 və 41-ci suallar 39-cu sualda "Bəli" cavab variantını seçmiş respondentlərə verilmişdir. 39-cu sualda "Xeyr" cavab variantını seçmiş respondentlər 42-ci sualdan başlayaraq sorğunu davam etdirmişlər.

40. Hansı vaxta icazə ala bimisiniz?

Sualı 30 respondent cavablandırmışdır.

		Cavab sayı	Faiz, cəmi cavabların sayından
1	1 aya	14	46,7
2	3 aya	14	46,7
3	6 aya	2	6,7
	Cəmi	**30**	**100,0**

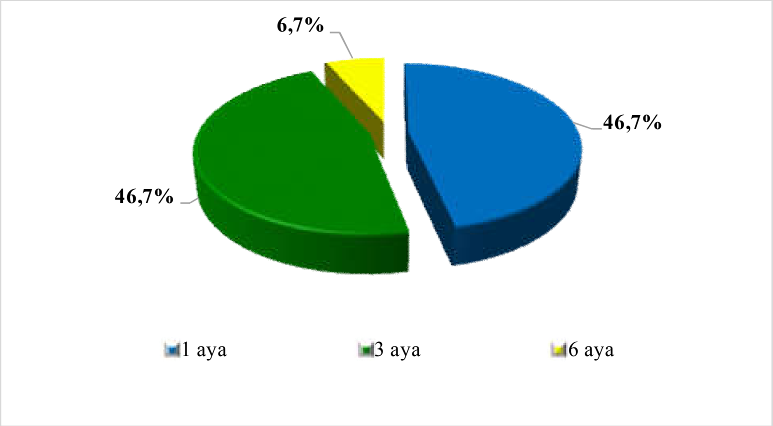

Hər biri 46,3% və ya 14 respondent olmaqla icazə 1 ay və 3 ay ərzində alınmışdır. Növbəti yerdə 6,7%-lə (və ya 2 respondent) 6 aya cavab variantı tutmuşdur.

41. Fikrinizcə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqədar tikintiyə icazəni rüşvətsiz almaq mümkündürmü?

Bu sual da 30 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır.

		Cavab sayı	Faiz, cəmi cavabların sayından
1	Bəli	28	93,3
2	Xeyr	2	6,7
	Cəmi	**30**	**6,0**

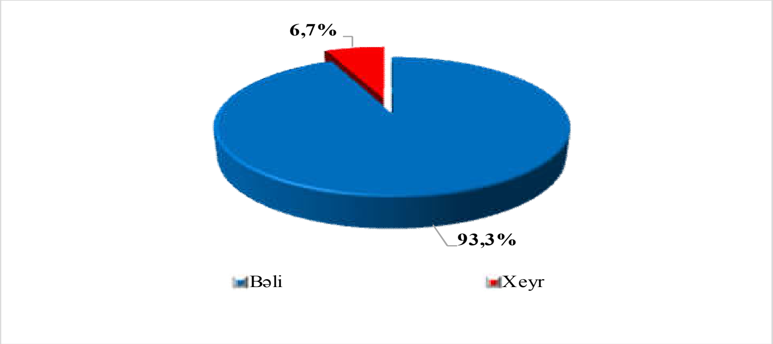

Respondentlərin yalnız 6,7%-i və ya 2 respondent tikinti üçün icazəni rüşvətsiz almağın qeyri-mümkün olduğunu bildirmişdir.

42. Son bir ildə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqəli dövlət qurumlarının qərarları barədə məlumatı vaxtında əldə edə bilirsinizmi?

Sual 500 respondent cavablandırmışdır.

		Cavab sayı	Faiz
1	Bəli	408	81,6
2	Xeyr	92	18,4
	Cəmi	500	100,0

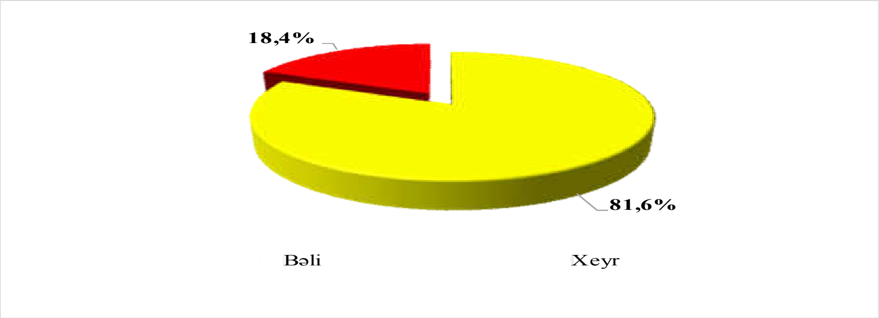

81,6%-i və ya 408 respondent bu sualı müsbət, 18,4% və ya 92 respondent mənfi cavablandırmışdır.

43. Sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqəli dövlət qurumlarının qərarları barədə məlumatı əsasən necə əldə edirsiniz?

Sual 500 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır. Sualın şərtindən asılı olaraq respondentlərə bir neçə cavab variantı seçmək imkanı verilmişdir. Ümumilikdə 500 respondent 953 cavab variantı səsləndirmişdir: 1 cavab variantı – 47 respondent, 2 cavab variantı – 453 respondent.

		Sayı	Faiz, cəmi cavabların sayından
1	Televiziyadan	432	45,3
2	Qəzetlərdən	304	31,9
3	Dost-tanış sahibkarlardan	194	20,4
4	Dövlət qurumlarının vebsəhifələrindən	16	1,7
5	Sosial şəbəkə	6	0,6
6	Yoxlama zamanı	1	0,1
	Cəmi respondent sayı	**500**	
	Cəmi cavab sayı	**953**	

44. Qanunları pozmadan Azərbaycanda bizneslə məşğul olmaq mümkündürmü?

Sual bütün respondentlər (500 respondent) tərəfindən cavablandırılmışdır.

		Sayı	Faiz
1	Bəli, mümkündür	391	78,2
2	Bəli, lakin çətindir və rüşvət verib işləmək daha rahatdır	11	2,2
3	Xeyr, mümkün deyil	7	1,4
4	Cavab verməyə çətinlik çəkirəm	91	18,2
	Cəmi	**500**	**100,0**

Gördüyümüz kimi yalnız 1,4% və ya 7 respondent rüşvətsiz işləmək mümkün olmadığını bildirmişdir. Respondentlərin 78,2%-i və ya 391 respondent rüşvətsiz işləməyin mümkün olduğunu qeyd etmişlər. 2,2% və ya 11 respondent "Bəli, lakin çətindir və rüşvət verib işləmək daha rahatdır" cavab variantının xeyrinə səs vermişdir. Nəhayət 18,2% və ya 91 respondent cavab verməyə çətinlik çəkdiyini vurğulamışdır.

45. Azərbaycanda özəl biznesin inkişafını sürətləndirmək üçün hansı sahələrdə səyləri artırmağa ehtiyac var *(çox vacibdir – 1, vacibdir – 2, vacib deyil, mövcud durum məqbuldur – 3, cavabsız – 4)*

Sualın cavablandırılmasında bütün respondentlər (500 respondent) iştirak etmişdir. Sualın şərtlərinə görə respondentlər bütün cavab variantlarını qiymətləndirmişlər.

	Çox vacibdir	Vacibdir	Vacib deyil, mövcud durum məqbuldur	Cavabsız
1 Özəl biznesi əsassız yoxlamalardan və müdaxilələrdən qorumaq	45	226	103	126
2 Özəl biznesin kreditləşməsini yaxşılaşdırmaq	193	166	126	15
3 Antiinhisar nəzarətini gücləndirmək	37	164	198	101
4 Vergi növlərinin sayını azaltmaq	135	137	116	112
5 Gömrük prosedurlarını sadələşdirmək	128	218	115	39
6 Sosial ödəmələri azaltmaq	82	159	211	48
7 Əmlakın qeydiyyatını sadələşdirmək	68	152	193	87
8 Tikintiyə icazənin alınmasını sadələşdirmək	70	179	180	71
9 Lisenziya və icazələrin alınması sistemini sadələşdirmək	83	179	178	60
10 Məhkəmələrin müstəqilliyini artırmaq	54	167	182	97
11 Elektron xidmətləri genişləndirmək	81	236	105	78

Özəl biznesin inkişafını sürətləndirmək məqsədilə səylərin artırılması vacib olan sahələr aşağıdakı kimi sıralanmışdır:

1. Özəl biznesin kreditləşməsini yaxşılaşdırmaq (500 respondentdən 193-ü)
2. Vergi növlərinin sayını azaltmaq (500 respondentdən 135-i)
3. Gömrük proseduralarını sadələşdirmək (500 respondentdən 128-i)
4. Lisenziya və icazələrin alınması sistemini sadələşdirmək (500 respondentdən 83-ü)
5. Sosial ödəmələri azaltmaq (500 respondentdən 82-si)
6. Elektron xidmətləri genişləndirmək (500 respondentdən 81-i)
7. Tikintiyə icazənin alınmasını sadələşdirmək (500 respondentdən 70-i)
8. Əmlakın qeydiyyatını sadələşdirmək (500 respondentdən 68-i)
9. Məhkəmələrin ədalətliliyini artırmaq (500 respondentdən 54-ü)
10. Özəl biznesi əsassız yoxlamalardan və müdaxilələrdən qorumaq (500 respondentdən 45-i)
11. Antiinhisar nəzarətini gücləndirmək (500 respondentdən 37-si)

46. Ölkədə sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması üçün sahibkarlar özləri nə etməlidirlər? *(çox vacibdir – 1, vacibdir – 2, vacib deyil - 3)*

Bu sual da 500 respondent tərəfindən cavablandırılmışdır. Eynilə bu sualda da respondentlər bütün cavab variantlarını qiymətləndirmişlər.

	Çox vacibdir	Vacibdir	Vacib deyil
1 Təşkilatlanmaq (assosiasiyalar qurmaq) və öz maraqlarını birgə qorumaq	161	257	82
2 Öz problemlərini KİV-də fəal surətdə səsləndirmək	118	270	112
3 Rüşvətxor məmurlara rüşvət verməkdən imtina etmək	119	199	182
4 Hüquqi biliklərini artırmaq	100	236	164
5 Biznesi idarə etmək biliklərini artırmaq	116	218	166

Ölkədə sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması üçün sahibkarların özlərinin nə etməli olduqları vacibliyinə görə aşağıdakı kimi sıralanmışdır:

1. Təşkilatlanmaq (assosiasiyalar qurmaq) və öz maraqlarını birgə qorumaq (500 respondentdən 161-i)
2. Rüşvətxor məmurlara rüşvət verməkdən imtina etmək (500 respondentdən 119-u)
3. Öz problemlərini KİV-də fəal surətdə səsləndirmək (500 respondentdən 118-i)
4. Biznesi idarə etmək biliklərini artırmaq (500 respondentdən 116-sı)
5. Hüquqi biliklərini artırmaq (500 respondentdən 100-i)

47. Dövlət qurumlarının yerli şöbələri və ya ayrı-ayrı məmurlar Sizi haqsız incidirsə Siz hara şikayət etməyə üstünlük verirsiniz?

Sual cavablandırılmasında 500 respondentin hamısı iştirak etmişdir.

		Sayı	Faiz
1	Məhkəməyə	64	12,8
2	Müvafiq nazirliyin (dövlət qurumunun) rəhbərliyinə	4	0,8
3	Prezidentə	359	71,8
4	Bütün yuxarıda qeyd edilən ünvanlara	10	2,0
5	Heç yerə. Çalışıram müvafiq qurumla dil tapım	63	12,6
	Cəmi	**500**	**100,0**

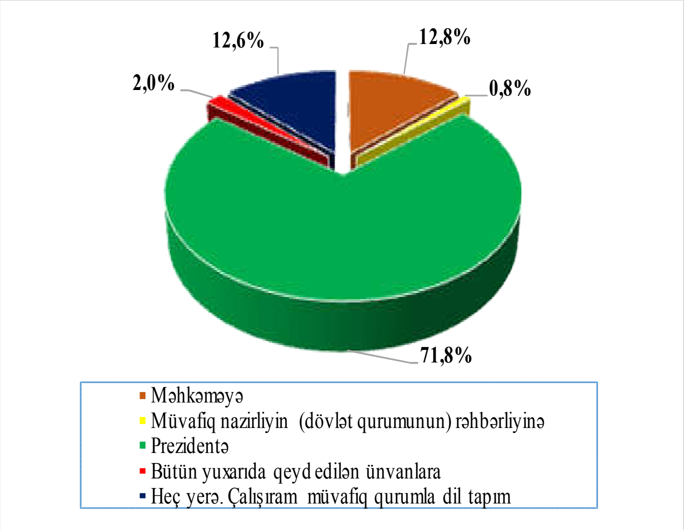

71,8% və ya 359 respondent olmaqla əksəriyyət "Prezidentə" cavab variantını seçmişdir. 12,8% və ya 64 respondent məhkəməyə, 12,6% və ya 63 respondent müvafiq qurumla dil tapmağa çalışdığını, 2,0% və ya 10 respondent müvafiq nazirliyin (dövlət qurumunun) rəhbərliyinə və nəhayət 0,2% və ya 4 respondent mümkün olan bütün qurumlara şikayət etdiyini qeyd etmişdir.

48. Fəaliyyət göstərdiyiniz sahibkarlıq sahəsində son bir ildə Sizə mane olan əsas 3 çətinlik hansılardır?

Sualı 500 respondent cavablandırmışdır. Sualın şərtindən asılı olaraq respondentlərə bir neçə cavab variantı seçmək imkanı verilmişdir. Ümumilikdə 500 respondent 501 cavab variantı səsləndirmişdir: 1 cavab variantı – 499 respondent, 2 cavab variantı – 1 respondent.

		Sayı	Faiz
1	Çətinlik olmayıb	489	97,6
2	Lisenziya alınması ilə əlaqədar yaranan çətinliklər	6	1,2
3	Dasınmaz əmlak qeydiyyatı zamanı yaranan çətinliklər	3	0,6
4	Maliyyə çatışmazlığı	2	0,4
5	Eksport zamanı yaranan çətinliklər	1	0,2
	Cəmi respondent sayı	**500**	
	Cəmi cavab sayı	**501**	

49. Əgər hansısa sahibkarlıq birliyinin üzvüsünüzsə onun adını bildirin:

Suala bütün respondentlər (500 respondent) cavab vermişdir. Respondentlərin hamısı hər hansısa sahibkarlıq birliyinin üzvü olmadığını bildirmişlər.

49-cu sualın davamı olaraq üzv olmayan respondentlərdən bunun səbəbi soruşulmuşdur. Sualı 500 respondent cavablandırmışdır.

		Sayı	Faiz
1	Sizə üzvlük barədə təklif olmayıb	338	67,6
2	Bu tip birliklərin faydasına inanmırsınız	162	32,4
	Cəmi	**500**	**100,0**

67,6% və ya 338 respondent bunun səbəbini üzvlük barədə ona təklif olunmadığı, 32,4% və ya 162 respondent isə bu tip birliklərin faydasına inanmadığı ilə izah etmişdir.

50. Zəhmət olmasa deyin, Siz öz bilik və bacarıqlarınızı inkişaf etdirmək istərdinizmi?

Sual 500 respondent tərəfindən qiymətləndirilmişdir.

		Sayı	Faiz
1	Bəli	116	23,2
2	Xeyr	384	76,8
	Cəmi	**500**	**100,0**

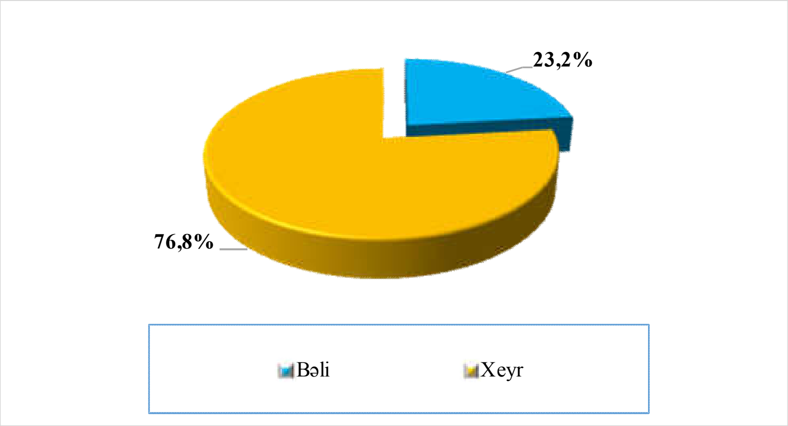

Gördüyümüz kimi yalnız 23,2% və ya 116 respondent öz bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirmək istərdi.

51. Zəhmət olmasa deyin, sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olarkən hansı orqan/idarə/təşkilatın dəstəyinə daha çox ehtiyac duyulur?

Sualı 500 respondent cavablandırmışdır. Sualın şərtindən asılı olaraq respondentlərə bir neçə cavab variantı seçmək imkanı verilmişdir. Ümumilikdə 500 respondent 715 cavab variantı səsləndirmişdir: 1 cavab variantı – 285 respondent, 2 cavab variantı – 215 respondent.

		Sayı	Faiz
1	Yerli icra hakimiyyətinin	357	49,9
2	Mərkəzi dövlət qurumlarının	317	44,3
3	İcmaların	24	3,4
4	Bələdiyyələrin	14	2,0
5	Vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının	2	0,3
6	KİV-lərin	1	0,1
	Cəmi respondent sayı	**500**	
	Cəmi cavab sayı	**715**	

52. Zəhmət olmasa deyin, şəxsi sahibkarlıq fəaliyyətinizi inkişaf etdirmək üçün daha çox hansı bilik və bacarıqları inkişaf etdirmək vacibdir?

Sualın cavablandırılmasında 500 respondent iştirak etmişdir. Sualın şərtindən asılı olaraq respondentlərə bir neçə cavab variantı seçmək imkanı verilmişdir. Ümumilikdə 500 respondent 919 cavab variantı səsləndirmişdir: 1 cavab variantı – 81 respondent, 2 cavab variantı – 419 respondent.

		Sayı	Faiz
1	Maliyyə	303	33,0
2	İdarəetmə	290	31,6
3	Satış	160	17,4
4	Əlaqələrin qurulması	90	9,8
5	Liderlik	66	7,2
6	Rəqəmsal texnolojilər	10	1,1
	Cəmi respondent sayı	**500**	
	Cəmi cavab sayı	**919**	

SORĞU İŞTİRAKÇISI HAQQINDA İNFORMASİYA

Sahibkarlıq fəaliyyətinin stajı

	Cavab sayı	Faiz	Real Faiz	Faiz artımla
1 il	5	1,0	1,0	1,0
2 il	44	8,8	8,8	9,8
3 il	94	18,8	18,8	28,6
4 il	46	9,2	9,2	37,8
5 il	66	13,2	13,2	51,0
6 il	38	7,6	7,6	58,6
7 il	80	16,0	16,0	74,6
8 il	32	6,4	6,4	81,0
9 il	13	2,6	2,6	83,6
10 il	10	2,0	2,0	85,6
11 il	23	4,6	4,6	90,2
12 il	28	5,6	5,6	95,8
13 il	9	1,8	1,8	97,6
14 il	9	1,8	1,8	99,4
15 il	1	0,2	0,2	99,6
16 il	1	0,2	0,2	99,8
20 il	1	0,2	0,2	100,0
Cəmi	500	100,0	100,0	

İşçilərin sayı

	Cavab sayı	Faiz	Real Faiz	Faiz artımla
1 işçi	10	2,0	2,7	2,7
2 işçi	70	14,0	18,7	21,4
3 işçi	115	23,0	30,7	52,1
4 işçi	111	22,2	29,7	81,8
5 işçi	48	9,6	12,8	94,7
6 işçi	10	2,0	2,7	97,3
7 işçi	7	1,4	1,9	99,2
8 işçi	1	0,2	0,3	99,5
12 işçi	1	0,2	0,3	99,7
15 işçi	1	0,2	0,3	100,0
İşçi yoxdur	126	25,2	100,0	
Cəmi	500	100,0		

Əlavə 1. Rəy Sorğusu Anketi

SAHİBKARLIĞIN VƏ BAZAR İQTİSADİYYATININ İNKİŞAFINA YARDIM FONDU

HÖRMƏTLİ AZƏRBAYCAN QADIN SAHİBKARLARI!

Sahibkarlığın və Bazar İqtisadiyyatının İnkişafına Yardım Fondu və Kiçik və Orta Müəssisələrin İnkişafına Yardım Mərkəzi İctimai Birliyi ABŞ İnkişaf Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Kiçik Sahibkarlığın İnkişafına dəstək" layihəsinin "Qadın sahibkarlığı" komponenti çərçivəsində Azərbaycanda qadın sahibkarların qarşılaşdıqları çətinliklərinin, gözləntilərinin və təkliflərinin öyrənilməsi məqsədilə sorğu keçirir. Bu sorğunun və həmçinin qanunvericiliyin təhlilinin nəticələri əsasında işlənib hazırlanmış tövsiyələr hökumətə, parlamentə və ictimaiyyətə təqdim olunacaq.

Sizdən xahiş edirik ki, bu anketin suallarına cavab verəsiniz. Sizin cavablarınız heç yerdə açıqlanmayacaq və yalnız bütün sorğu iştirakçılarının (500 nəfər sahibkar) cavablarının ümumiləşdirilməsində istifadə ediləcək.

Sorğunu keçirənlər və layihə rəhbəri ilə əlaqə yaratmaq üçün telefon nömrəmizi (012-447-07-16) və E-mail ünvanımızı: info@sme.az nəzərinizə çatdırırıq.

Tədqiqatda iştirakınıza və yardımınıza görə Sizə əvvəlcədən təşəkkür edirik.

* * *

REGİON ______________________

ANKET №_______

1. Hansı sahədə sahibkarlıqla məşğulsunuz? (bir neçə cavab variantı mümkündür)

1. Alqı-satqı
2. Saç düzəni
3. Paltar tikmə
4. Çörək və şirniyyat bişirmə
5. Gəlinlik və qonaqlıq paltarlarının icarəyə verilməsi
6. Kənd təsərrüfatı sahəsində
7. Dizayn, poliqrafiya və reklam
8. Süd məhsulları (yağ, qatıq, ayran, qaymaq, şor, pendir və digər) hazırlama
9. İctimai iaşə sahəsində xidmətlər

10. Aptek
11. Qadın klubu
12. Azyaşlı uşaqlara baxım
13. Kompüter və kseroks xidmətləri
14. İctimai iaşə
15. Xalça toxuma
16. Ev təmizləmə
17. Mətbuat və nəşriyyat
18. Əl işləri
19. Müğənni, musiqiçi və aparıcı
20. Rəqs məktəbi
21. Foto/Video xidmətləri
22. Konsaltinq xidməti
23. Maliyyə xidmətləri
24. Uşaq əyləncə mərkəzi
25. Corab toxuma
26. Tekstil istehsalı
27. Tibbi xidmətlər
28. Digər ____

2. Sahibkarlıqla məşğul olmağınızın səbəbləri hansılardır (bir neçə cavab variantı mümkündür):

1. Ailə/öz büdcənizə əlavə dəstək vermək
2. Bu fəaliyyəti sevirəm
3. Başqa bir şey bacarmıram
4. Digər

3. Zəhmət olmasa deyin, Sizin şəxsi sahibkarlıq fəaliyyətiniz hansı formada həyata keçirilir?

1. Hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən sahibkar
2. Hüquqi şəxs
3. Qeydiyyatsız

4. Qadınlar sahibkarlıq fəaliyyətinə başladıqları zaman hansı çətinliklərlə üzləşir? (bir neçə cavab variantı mümkündür)

1. Maliyyə çatışmazlığı
2. Ailə etirazı
3. Sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqəli xüsusi biliklərin azlığı
4. Digər ____

5. Son ildə hansı çətinliklərlə daha tez-tez üzləşirsiniz? (bir neçə cavab variantı mümkündür)

1. Maliyyə çatışmazlığı
2. Kadr çatışmazlığı
3. Dövlət qurumlarının müdaxiləsi
4. Ədalətsiz rəqabət
5. Vergi yükünün ağırlığı
6. Sahibkarlığı tənzimləyən qanunvericiliyin ağırlığı
7. Digər ____

6. Zəhmət olmasa deyin, şəxsi biznesinizə ailə üzvləriniz də cəlb edilibmi?

1. Bəli
2. Xeyr

7. Azərbaycan qadınının sahibkarlıqla məşğul olmaq həvəsini necə qiymətləndirirsiniz:

1. Yüksək (bu cavab seçilmədikdə 7-ci suala keçin)
2. Orta
3. Aşağı
4. Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

8. Azərbaycan qadınının sahibkarlıqla məşğul olmaq həvəsinin aşağı və ya orta olmasının səbəblərini qeyd edin

	Səbəb	**Çox vacibdir**	**Vacibdir**	**Vacib deyil**	**Cavabsız**
1	**Yaxınları etiraz edir**				
2	**Ehtiyat edir, qorxur**				
3	**Bilmir hansı sahibkarlıq fəaliyyəti uğurlu ola bilər**				
4	**Başlamaq üçün bilikləri yetərli deyil**				
5	**İlkin maliyyə yoxdur**				
6	**Yaxınlarının, tanışlarının uğursuzluğu**				
7	**Hüquq-mühafizə orqanları ilə üzləşmək istəmir**				
8	**Digər**				

9. Sizcə Azərbaycanda sahibkarlıq mühiti kimlər üçün daha əlverişlidir?

1. Kişilər
2. Qadınlar
3. Fərqi yoxdur, mühit eynidir
4. Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

10. Biznesiniz üçün mövcud durumu necə qiymətləndirirsiniz?

1. Olduqca əlverişli
2. Əlverişli
3. Nə yaxşı, nə pis
4. Əlverişsiz
5. Olduqca əlverişsiz
6. Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

11. Son bir ildə biznesiniz genişlənibmi?

1. Bəli, xeyli
2. Qismən
3. Nə artmayıb, nə də azalmayıb
4. Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

12. Biznes sahəsində fəaliyyətinizi genişləndirməyi planlaşdırırsınızmı?

1. Bəli, yaxın üç ay ərzində
2. Bəli, altı ay ərzində
3. Bəli, bir il ərzində
4. Xeyr
5. Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

13. Son bir ildə Dövlət orqanlarından Sizin ofisə yoxlama məqsədi ilə tez-tezmi gəlirlər?

Nazirlik və ya digər dövlət qurumu	Ən azı həftədə bir dəfə	Ən azı ayda bir dəfə	Ən azı yarım ildə bir dəfə	Ən azı ildə bir dəfə	Hələ ki gəlməyib
1. Vergilər Nazirliyi					
2. İqtisadiyyat Nazirliyi					
3. Fövqəladə Hallar Nazirliyi					
4. Azərbaycan Respublikasının Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyi					
5. Polis					

6. Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti					
7. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi					
8. Rayon İcra Hakimiyyəti					
9. Sanitar-Epidiomoloji qurumlarından					
10.					

14. Müşahidələrinizə əsasən, son bir ildə məmurların ziyarəti (tək Sizi deyil, ümumiyyətlə) daha çox hansı məqsəd daşıyır? (bir neçə cavab variantı qeyd edilə bilər)

1. Qanuni yoxlama
2. Aylıq və ya illik qeyri-rəsmi haqq tələbi
3. Sahibkarın fəaliyyət sahəsini dəyişməsi tələbi
4. Sahibkarın dükanının, müəssisəsinin və s. yerini dəyişməsi tələbi
5. Kimisə işə götürmək tələbi
6. İşçilərin əmək haqlarını artırmaq tələbi
7. Və s.
8. Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

15. 2016-cı ilin əvvəlindən sahibkarlıq sahəsində korrupsiyanın azaldılması məqsədilə ölkə rəhbərliyi tərəfindən bir sıra ciddi addımlar atılmışdır. Siz bunun nəticəsində son bir ildə rüşvət tələblərinin azalmasını artıq hiss edirsinizmi?

1. Bəli, vəziyyət xeyli yaxşılaşıb
2. Vəziyyət qismən yaxşılaşıb
3. Dəyişiklik hələ hiss olunmur
4. Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

16. Sizcə sahibkarların qeyri-rəsmi ödənişləri onların ümumi xərclərinin neçə faizini təşkil edər

1. 0-10 faizi
2. 10-20 faizi
3. 20-40 faizi
4. 40-60 faizi
5. 60-80 faizi
6. 80-100 faizi
7. Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

17. Siz son bir ildə işlədiyiniz-sektorda rəqabət şərtlərini necə qiymətləndirirsiniz?

1. Tam ədalətlidir
2. Qismən ədalətlidir
3. Qismən ədalətsizdir

4. Tam ədalətsizdir
5. Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

18. Sizin fəaliyyət praktikanızda son bir ildə lisenziya əldə edilməsi olubmu?

1. Bəli
2. Xeyr

Cavabınızın "Xeyr" olduğu halda 22-ci suala keçin.

19. Lisenziya almaq Sizə çətinmi olub?

1. Bəli
2. Xeyr

Cavab "xeyr"dirsə 21-ci suala keçin

20. Çətinliklər nədən ibarət olub? (bir neçə cavabı seçə bilərsiniz)

1. Lisenziya verən qurumda süründürməçilik
2. Qaydalar birmənalı və aydın deyil
3. Lisenziya almaq üçün müxtəlif dövlət qurumlarından arayış xarakterli sənədlərin toplanması
4. Lisenziyanın alınması üçün çox vaxtın sərf olunması
5. Lisenziya haqqının yuxarı olması
6. Başqa çətinlik ____

21. Fikrinizcə sahibkarlıq fəaliyyəti üçün lisenziya və ya hər hansı icazə almaq rüşvətsiz mümkündürmü?

1. Bəli
2. Bəli, lakin asan deyil, çox vaxt və əsəb itirirsən
3. Xeyr

22. Siz son bir ildə sahibkarlıq fəaliyyətinizlə əlaqəli daşınmaz əmlakınızı qeydiyyatdan keçirməli olmusunuzmu?

1. Bəli
2. Xeyr

Cavabınızın "Xeyr" olduğu halda 26-cı suala keçin.

23. Daşınmaz əmlakınızı qeydiyyatdan keçirmək çətinmi olub?

1. Bəli
2. Xeyr

Cavab "xeyr"disə 25-ci suala keçin

24. Çətinliklər nədən ibarət olub? (bir neçə cavabı seçə bilərsiniz)

1. Müvafiq dövlət qurumunda süründürməçilik
2. Qaydalar birmənalı və aydın deyil
3. Müxtəlif dövlət qurumlarından arayış xarakterli sənədlərin toplanması
4. Başqa çətinlik ____

25. Fikrinizcə sahibkarlıq fəaliyyəti üçün daşınmaz əmlakın qeydiyyatdan keçirilməsi rüşvətsiz mümkündürmü?

1. Bəli
2. Bəli, lakin asan deyil, çox vaxt və əsəb itirirsən
3. Xeyr

26. Biznesiniz üçün maliyyə vəsaiti tələb olunanda bir qayda olaraq onu hansı mənbədən əldə edirsiniz?

1. Banklardan
2. Dost-tanışdan
3. Öz imkanlarım hesabına
4. Digər ____

27. Bankların təklif etdiyi kreditlərin şərtlərində sizi nə qane etmir? ***(bir neçə cavab variantı seçmək olar)***

1. İllik faiz dərəcləri yüksəkdir
2. Kreditləri qısa müddətə verirlər
3. Çoxlu sənədlər tələb edirlər
4. Krediti vaxtında olmaq mümkün olmur
5. Milli valyutada kredit almaq olmur
6. Zamin tələb edirlər
7. Girovları düzgün qiymətləndirmirlər
8. Digər ____

28. Siz son bir ildə Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna kredit almaq üçün müraciət etmisinizmi?

1. Bəli
2. Xeyr
3. Mən ümumiyyətlə belə fondun varlığı haqqında eşitməmişəm

Müraciət etmədiyiniz halda 31-ci suala keçin.

29. Fonddan kredit aldıqda hansı çətinliklərlə üzləşirsiniz?

1. Sənədləşmənin çoxluğu
2. İstədiyim qədər vəsait ala bilmirəm
3. İstədiyim müddətə vəsait ala bilmirəm
4. Faizlər yüksəkdir
5. Digər ____

30. Kredit alaraq SKMF-nin agent bankda əlavə xərclər (rüşvət) tələb edilibmi?

1. Bəli
2. Xeyr
3. Cavabdan imtina edirəm

Cavab "xeyr" və ya "cavabdan imtina edirəm"disə 32-ci suala keçin

31. Banklardan kredit almaq nə qədər əlavə xərclər (rüşvət) tələb edir?

1. Kredit məbləğinin 0 - 2 faizi
2. Kredit məbləğinin 2 - 5 faizi
3. Kredit məbləğinin 5-10 faizi
4. Kredit məbləğinin 10-20 faizi
5. Kredit məbləğinin 20 faizindən çox

32. Siz son bir ildə lizinq xidmətlərindən istifadə etmisinizmi?

1. Bəli
2. Xeyr
3. Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

Cavab "xeyr" və ya "cavabdan imtina edirəm"disə 34-cü suala keçin

33. Əgər cavab müsbətirsə, bu halda sizi bu xidmətdə nə qane etmir?

1. Avadanlıqları bahadır
2. Avadanlıqları keyfiyyətsizdir
3. Şərtləri ağırdır
4. Digər _________________________________

35-ci suala keçin

34. Cavab mənfidirsə, səbəbini qeyd edərdiniz?

1. Bu xidmət barədə məlumatım yoxdur
2. Şərtləri ağırdır
3. Digər ____

35. Siz son bir ildə özünüzü məmurların özbaşınalığından müdafiə olunmuş hesab edirsinizmi?

1. Bəli
2. Qismən
3. Xeyr
4. Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

36. Fikrinizcə, vergi sistemində nəyi dəyişmək lazımdır? (bir neçə cavab variantı mümkündür)

1. Vergi dərəcələrini aşağı salmalı
2. Vergilərin sayını azaltmalı
3. Kadrları dəyişməli
4. Dəyişkliklərə ehtiyac yoxdur
5. Vergi ödəyicilərinin hüquqlarının artırılması
6. Başqa təklifiniz varsa, göstərin______________________
7. Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

37. Siz son bir ildə xarici ticarət əməliyyatları ilə məşğul olursunuzmu?

1. Bəli
2. Xeyr
3. İndi xeyr, əvvəllər olurdum

Cavabınızın "Xeyr" olduğu halda 39-ci suala keçin.

38. Xarici ticarət əməliyyatlarını həyata keçirərkən sənədlərin rəsmiləşdirilməsi prosedurlarının sayını və mürəkkəbliyini Siz necə qiymətləndirirsiniz?

1. Olduqca artıq
2. Normal

39. Siz son bir ildə hər hansı tikinti işlərinə icazə almalı olmusunuzmu?

1. Bəli
2. Xeyr

Cavabınızın "Xeyr" olduğu halda 42-ci suala keçin.

40. Hansı vaxta icazə ala bimisiniz?

1. 1 aya
2. 3 aya
3. 6 aya
4. 1 ilə
5. 1 ildən çox müddətə

41. Fikrinizcə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqədar tikintiyə icazəni rüşvətsiz almaq mümkündürmü?

1. Bəli
2. Xeyr

42. Son bir ildə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqəli dövlət qurumlarının qərarları barədə məlumatı vaxtında əldə edə bilirsinizmi?

1. Bəli
2. Xeyr

43. Sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqəli dövlət qurumlarının qərarları barədə məlumatı əsasən necə əldə edirsiniz? (bir neçə cavab variantı mümkündür)

1. Qəzetlərdən
2. Televiziyadan
3. Dövlət qurumlarının vebsəhifələrindən
4. Dost-tanış sahibkarlardan
5. Yoxlama zamanı
6. Başqa yolla ____

44. Qanunları pozmadan Azərbaycanda bizneslə məşğul olmaq mümkündürmü?

1. Bəli, mümkündür
2. Bəli, lakin çətindir və rüşvət verib işləmək daha rahatdır
3. Xeyr, mümkün deyil
4. Cavab verməyə çətinlik çəkirəm

45. Azərbaycanda özəl biznesin inkişafını sürətləndirmək üçün hansı sahələrdə səyləri artırmağa ehtiyac var *(çox vacibdir – 1, vacibdir – 2, vacib deyil, mövcud durum məqbuldur – 3, cavabsız - 4)*

1. Özəl biznesi əsassız yoxlamalardan və müdaxilələrdən qorumaq -

2. Özəl biznesin kreditləşməsini yaxşılaşdırmaq -
3. Antiinhisar nəzarətini gücləndirmək -
4. Vergi növlərinin sayını azaltmaq -
5. Gömrük prosedurlarını sadələşdirmək -
6. Sosial ödəmələri azaltmaq -
7. Əmlakın qeydiyyatını sadələşdirmək -
8. Tikintiyə icazənin alınmasını sadələşdirmək -
9. Lisenziya və icazələrin alınması sistemini sadələşdirmək -
10. Məhkəmələrin müstəqilliyini artırmaq -
11. Elektron xidmətləri genişləndirmək -

46. Ölkədə sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması üçün sahibkarlar özləri nə etməlidirlər? *(çox vacibdir – 1, vacibdir – 2, vacib deyil - 3)*

1. Təşkilatlanmaq (assosiasiyalar qurmaq) və öz maraqlarını birgə qorumaq-
2. Öz problemlərini KİV-də fəal surətdə səsləndirmək -
3. Rüşvətxor məmurlara rüşvət verməkdən imtina etmək -
4. Hüquqi biliklərini artırmaq -
5. Biznesi idarə etmək biliklərini artırmaq -

47. Dövlət qurumlarının yerli şöbələri və ya ayrı-ayrı məmurlar Sizi haqqsız incidirsə Siz hara şikayət etməyə üstünlük verirsiniz?

1. Məhkəməyə
2. Müvafiq nazirliyin (dövlət qurumunun) rəhbərliyinə
3. Milli Məclis üzvünə (deputatiniza)
4. Prezidentə
5. Bütün yuxarıda qeyd edilən ünvanlara
6. Heç yerə. Çalışıram müvafiq qurumla dil tapım

48. Fəaliyyət göstərdiyiniz sahibkarlıq sahəsində son bir ildə Sizə mane olan əsas 3 çətinlik hansılardır?

1. ____
2. ____
3. ____

49. Əgər hansısa sahibkarlıq birliyinin üzvüsünüzsə onun adını bildirin:

____

Üzv deyilsinizsə səbəbini qeyd edin:

1. Sizə üzvlük barədə təklif olmayıb

2. Bu tip birliklərin faydasına inanmırsınız

50. Zəhmət olmasa deyin, Siz öz bilik və bacarıqlarınızı inkişaf etdirmək istərdinizmi?

1. Bəli
2. Xeyr

51. Zəhmət olmasa deyin, sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olarkən hansı orqan/idarə/təşkilatın dəstəyinə daha çox ehtiyac duyulur? (bir neçə cavab variantı mümkündür)

1. Mərkəzi dövlət qurumlarının
2. Yerli icra hakimiyyətinin
3. Bələdiyyələrin
4. İcmaların
5. KİV-lərin
6. Vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının
7. Digər ____

52. Zəhmət olmasa deyin, şəxsi sahibkarlıq fəaliyyətinizi inkişaf etdirmək üçün daha çox hansı bilik və bacarıqları inkişaf etdirmək vacibdir? (bir neçə cavab variantı mümkündür)

1. İdarəetmə
2. Maliyyə
3. Liderlik
4. Satış
5. Əlaqələrin qurulması
6. Rəqəmsal texnolojilər
7. Digər ____

* * * * * * *

SORĞU İŞTİRAKÇISI HAQQINDA İNFORMASİYA

1. Şəhər, rayon:____

2. Cavab verənin adı, soyadı:____

3. Sahibkarlıq fəaliyyətinin stajı:____

4. İşçilərin sayı:____